

บทที่ 4

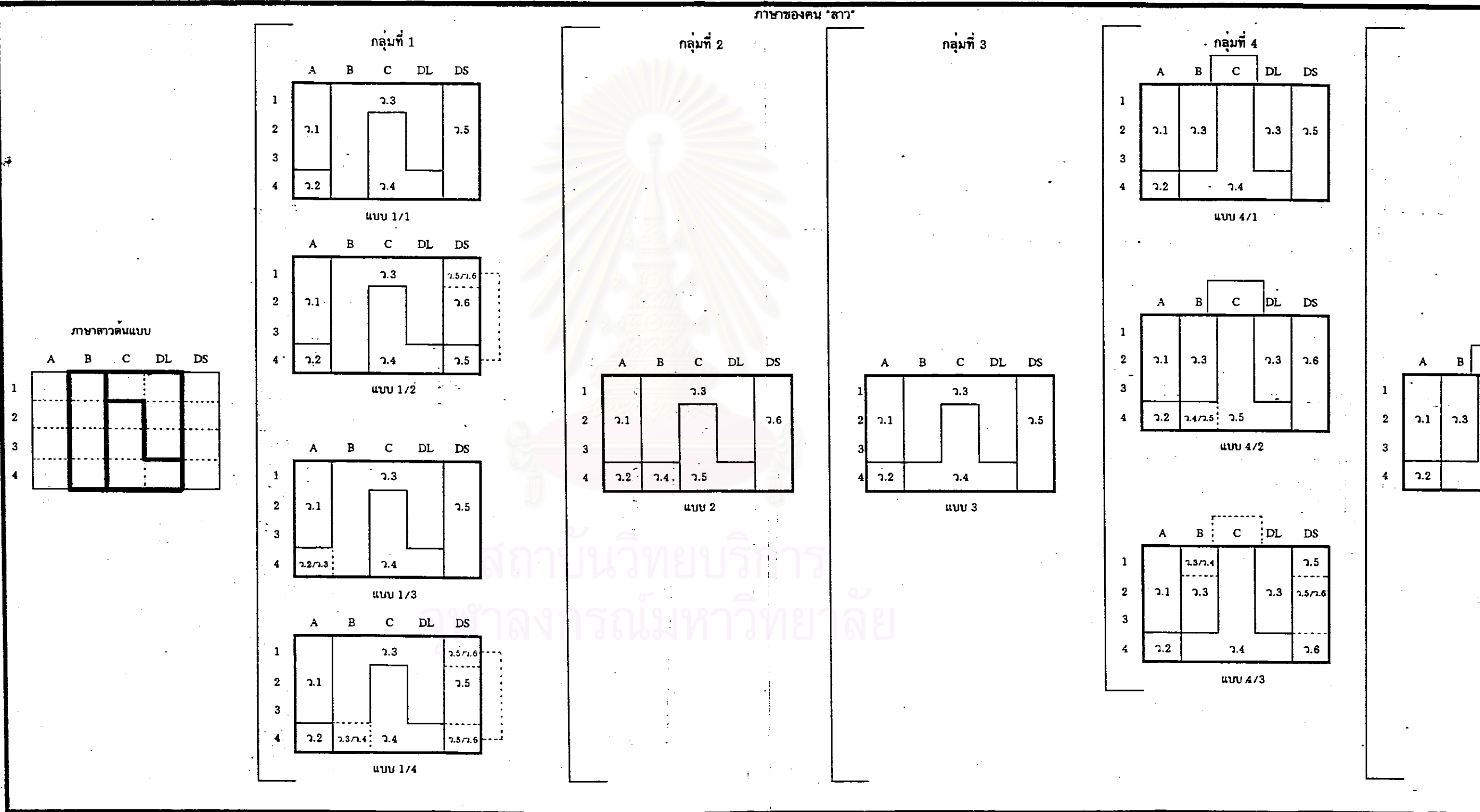
ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ในอำเภอชาติพนม จังหวัดนครพนม

จากการศึกษาระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ที่อาศัยอยู่บริเวณต่างๆ ในทางเหนือของอำเภอชาติพนม จังหวัดนครพนมพบว่า ภาษาของแต่ละกลุ่มชนต่างก็มีระบบวรรณยุกต์ที่ค่อนข้างหลากหลายและสามารถจัดกลุ่มระบบวรรณยุกต์ในภาษาของแต่ละกลุ่มชนดังกล่าวตามความคล้ายคลึงของลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์เมื่อเปรียบเทียบกับระบบวรรณยุกต์ในภาษาต้นแบบ นั่นคือระบบวรรณยุกต์แบบใดมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนหรือคล้ายคลึงกับภาษาต้นแบบมากที่สุดจะอยู่ในลำดับใกล้กับภาษาต้นแบบมากที่สุด ส่วนระบบวรรณยุกต์แบบใดมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงคล้ายคลึงภาษาต้นแบบน้อยที่สุดก็จะอยู่ในลำดับไกลออกไปจากภาษาต้นแบบตามลำดับ (ดู ค ในบทที่ 3 หัวข้อ 3.8.1.2 หน้า 63) และจากการจัดกลุ่มด้วยวิธีการดังกล่าวจะได้ภาพที่แสดงระบบวรรณยุกต์ในภาษาของกลุ่มชนที่มีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกับภาษาต้นแบบจากมากไปหาน้อย ซึ่งจะได้แยกกล่าวถึงระบบวรรณยุกต์ในภาษาของแต่ละกลุ่มชนในรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว”

ภาษาของคน “ลาว” ที่อาศัยอยู่บริเวณต่างๆ ในทางเหนือของอำเภอชาติพนม จังหวัดนครพนมมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ระหว่าง 5 ถึง 6 หน่วยเสียง เมื่อเปรียบเทียบกับระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับภาษาลาวต้นแบบแล้ว สามารถจัดกลุ่มระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” ได้ 5 กลุ่มใหญ่ๆ เรียงลำดับตามความคล้ายคลึงของลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์กับภาษาลาวต้นแบบจากมากไปหาน้อย นั่นคือ ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กลุ่มใดอยู่ใกล้ภาษาลาวต้นแบบมากที่สุด แสดงว่าเป็นกลุ่มที่มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์คล้ายคลึงภาษาลาวต้นแบบมากที่สุด ส่วนระบบวรรณยุกต์กลุ่มใดที่มีความคล้ายคลึงน้อยกว่าก็จะอยู่ในลำดับที่ไกลออกไปเรื่อย ๆ ดูภาพที่ 20 หน้า 77

ภาพที่ 20 ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน "ลาว" จัดกลุ่มตามการเปรียบเทียบ
ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์กับภาษาลาวต้นแบบ

จากภาพที่ 20 จะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาลาวต้นแบบมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงที่เป็นลักษณะบ่งจำเพาะ ได้แก่ วรรณยุกต์แถว B ไม่มีการแยกเสียง คือเป็นแบบ B 1234 และมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว C กับ DL แบบ C1=DL123 และ C234=DL4 อันทำให้เกิดลักษณะที่เรียกว่า “บันไดลาว”

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับภาษาลาวต้นแบบ พบว่าระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 1 มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่คล้ายคลึงภาษาลาวต้นแบบมากที่สุด และกลุ่มที่ 2, 3, 4 และ 5 มีความคล้ายคลึงน้อยลงไปตามลำดับ สามารถแยกกล่าวได้ดังนี้

ภาษาของคน “ลาว” กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่อยู่ไกลภาษาลาวต้นแบบมากที่สุด เพราะมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะบ่งจำเพาะคล้ายคลึงภาษาลาวต้นแบบมากที่สุด ได้แก่ วรรณยุกต์แถว B ไม่มีการแยกเสียง และลักษณะที่เป็น “บันไดลาว” ยังคงอยู่ แต่ลักษณะที่ทำให้ภาษาของคน “ลาว” กลุ่มนี้ต่างไปจากภาษาลาวต้นแบบ คือ ลักษณะที่เป็น “บันไดลาว” มีการรวมกับวรรณยุกต์แถว B แบบ B1234=C1=DL123 ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่พบในภาษาลาวต้นแบบแต่อย่างใด

นอกจากนี้ยังพบว่าระบบวรรณยุกต์บางแบบในภาษาของคน “ลาว” กลุ่มที่ 1 มีการแปรของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงเกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้บอกภาษาออกเสียงคำๆหนึ่งที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ไม่สมำเสมอ ได้แก่

ภาษาของคน “ลาว” แบบ 1/2 คำว่า “ซัด” ใน DS1 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.5 หรือ ว.6

ภาษาของคน “ลาว” แบบ 1/3 คำว่า “คา” ใน A4 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.2 หรือ ว.3

ภาษาของคน “ลาว” แบบ 1/4 คำว่า “คำ” ใน B4 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.3 หรือ ว.4 รวมทั้งคำว่า “ซัด” ใน DS1 และคำว่า “คัด” ใน DS4 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.5 หรือ ว.6

อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่าระบบวรรณยุกต์แบบที่มีการแปรคือ แบบที่ 1/2, 1/3 และ 1/4 มีผู้พูดเพียงแบบละ 1 คน ซึ่งน่าจะพิจารณาได้ว่าเป็นลักษณะของภาษาบุคคลและไม่น่าสนใจเท่ากับแบบที่ 1/1 ซึ่งมีผู้พูดมากกว่า 1 คน

ภาษาของคน “ลาว” กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่อยู่ไกลจากภาษาลาวต้นแบบลำดับต่อไป เพราะยังมีลักษณะบ่งจำเพาะที่เป็น “บันไดลาว” ปรากฏอยู่แต่ลักษณะที่แตกต่างออกไปคือ วรรณยุกต์แถว B แยกเสียงระหว่าง B3 กับ B4 แบบ B 123-4 และยังพบว่าลักษณะที่เป็น “บันไดลาว” ในกลุ่มนี้มีการรวมกับวรรณยุกต์แถว B แบบ

B123=C1=DL123 เช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 แต่เป็นลักษณะที่แตกต่างจากภาษาลาวต้นแบบ

อย่างไรก็ตาม ระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 2 นี้มีผู้พูดเพียงคนเดียว จึงสามารถจัดให้เป็นลักษณะของภาษาบุคคลได้เช่นเดียวกับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1/2, 1/3 และ 1/4 ในข้างต้น

ภาษาของคน “ลาว” กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่ยังคงมี “บันไดลาว” ปรากฏอยู่ แต่มีลักษณะที่เพิ่มเข้ามาคือ “บันไดลาว” รวมเสียงกับวรรณยุกต์แถว B เป็นแบบ B123=C1=DL123 แตกต่างจากภาษาลาวต้นแบบ นอกจากนี้ยังพบลักษณะที่น่าสนใจอีกประการคือ การรวมเสียงวรรณยุกต์ใน B4, C234 และ DL4 แบบ B4=C234=DL4 ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่ปรากฏทั้งในภาษาลาวต้นแบบ และในภาษาของคน “ลาว” กลุ่มที่ 1 และ 2

ระบบวรรณยุกต์ภาษาของคน “ลาว” กลุ่มที่ 3 นี้นับเป็นระบบวรรณยุกต์แบบที่น่าสนใจเพราะมีผู้พูดมากกว่า 1 คน

ภาษาของคน “ลาว” กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มที่อยู่ห่างจากภาษาลาวต้นแบบออกไปอีก เนื่องจากในภาษาของคน “ลาว” กลุ่มนี้ไม่มี “บันไดลาว” ปรากฏอยู่เลย อีกทั้งยังมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์แถว B แบบ B 123-4 และวรรณยุกต์แถว C ไม่มีการแยกเสียง คือเป็นแบบ C 1234 นอกจากนี้ยังพบลักษณะที่แตกต่างมากขึ้นไปอีกคือ วรรณยุกต์แถว B และ DL รวมเสียงกันแบบ B123=DL123 และมีการรวมเสียงวรรณยุกต์แถว B, C และ DL แบบ B4=C1234=DL4 เกิดขึ้นอีกด้วยโดยเฉพาะที่เห็นชัดเจนในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 4/1 ส่วนแบบอื่น ๆ นั้นพบว่ามีการแปรของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงเกิดขึ้น ได้แก่

ภาษาของคน “ลาว” แบบ 4/2 คำว่า “คำ” ใน B4 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.4 หรือ ว.5

ภาษาของคน “ลาว” แบบ 4/3 คำว่า “ข่า” ใน B1 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.3 หรือ ว.4 รวมทั้งคำว่า “ปัด” ใน DS2 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.5 หรือ ว.6

ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 4/2 และ 4/3 ล้วนแต่มีผู้พูดแบบละ 1 คน จึงจัดให้เป็นลักษณะของภาษาบุคคล ในขณะที่ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 4/1 น่าสนใจมากกว่า เพราะมีผู้พูดมากกว่า 1 คน

ภาษาของคน “ลาว” กลุ่มที่ 5 เป็นกลุ่มที่ไม่มีลักษณะบ่งจำเพาะของภาษาลาวต้นแบบปรากฏอยู่เลย แต่มีลักษณะที่แตกต่างออกไป ได้แก่ วรรณยุกต์แถว B แยกเสียงแบบ B 123-4 และวรรณยุกต์แถว C ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ C 1234 ซึ่ง

เหมือนกับระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 4 นอกจากนี้ยังพบลักษณะการรวมเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างออกไปอีกคือ การรวมเสียงวรรณยุกต์แถว B กับ DL แบบ B123=DL123 และยังมีการรวมเสียงของวรรณยุกต์แถว B กับ C แบบ B4=C1234 อีกด้วย

อย่างไรก็ดี สามารถจัดให้ระบบวรรณยุกต์ในกลุ่มนี้เป็นลักษณะของภาษาบุคคลได้ เพราะเป็นระบบวรรณยุกต์ของผู้พูดเพียงคนเดียว

เมื่อเปรียบเทียบการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ลักษณะอื่นๆ ที่นอกเหนือจากลักษณะบ่งจำเพาะ ซึ่งได้แก่ ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในแถว A และแถว DS ในภาษาของคน “ลาว” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 5 กลุ่มพบว่า ในภาษาของคน “ลาว” แต่ละกลุ่มมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์แถว A แบบ A 123-4 เหมือนกัน และวรรณยุกต์แถว DS ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ DS 1234 ยกเว้นในระบบวรรณยุกต์บางแบบที่มีการแปรของวรรณยุกต์ในแถว DS ทำให้ตัดสินไม่ได้ว่าการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์แถว DS เป็นแบบใด แต่ก็เห็นว่า การแปรดังกล่าวปรากฏเป็นส่วนน้อยในภาษาของคน “ลาว” และจัดเป็นลักษณะของภาษาบุคคลดังกล่าวมาแล้ว

จากการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” ทั้ง 5 กลุ่มกับภาษาลาวต้นแบบ และการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” แต่ละกลุ่มในข้างต้น สามารถสรุปความเหมือน ความคล้ายคลึง และความแตกต่างของลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในรูปแบบของตารางเพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น (ดูตารางที่ 1 หน้า 81)

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าถึงแม้ภาษาของคน “ลาว” ในอำเภอธาตุพนม จะมีระบบวรรณยุกต์ถึง 5 กลุ่มใหญ่ๆ แต่ก็สามารถสรุปได้ว่า ภาษาของคน “ลาว” แต่ละกลุ่มมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะเด่นร่วมกัน ได้แก่

ในแนวตั้ง : แถว A เป็นแบบ A 123-4

แถว DL เป็นแบบ DL 123-4

แถว DS เป็นแบบ DS 1234

ในแนวนอน : มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B, C และ DL แบบ

B123(4)=C1=DL123 และ (B4)=C(1)234=DL4

จะเห็นว่าลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงในแนวนอนที่มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ในแถว B กับแถว C และ DL นั้นเป็นลักษณะที่ไม่พบในภาษาลาวต้นแบบแต่อย่างใด จึงสามารถกล่าวได้ว่า ภาษาของคน “ลาว” ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในทางเหนือของอำเภอธาตุพนมมีระบบวรรณยุกต์ที่กลายจากภาษาลาวต้นแบบแล้วทั้งสิ้น

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ระหว่าง
ภาษาของคน “ลาว” 5 กลุ่ม และกับภาษาลาวต้นแบบเฉพาะกรณี
ที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะการ แยกเสียง รวมเสียงของ วรรณยุกต์	ภาษาลาว ต้นแบบ	ภาษาของคน “ลาว”					หมายเหตุ	
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5		
แนวตั้ง แถว A	ไม่เกี่ยวข้อง	A 123-4	A 123-4	A 123-4	A 123-4	A 123-4		
แถว B	B 1234	B 1234 (เหมือน) ขกวน แบบ 1/4 อาจเป็น B 1234 หรือ B 123-4 (เหมือน/ แตกต่าง)	B 123-4 (แตกต่าง)	B 123-4 (แตกต่าง)	B 123-4 (แตกต่าง)	B 123-4 (แตกต่าง) ขกวน แบบ 4/3 อาจเป็น B 123-4 หรือ B 1-23-4 (B1-B4) (แตกต่าง)	B 123-4 (แตกต่าง)	
แถว C	C 1-234	C 1-234 (เหมือน)	C 1-234 (เหมือน)	C 1-234 (เหมือน)	C 1234 (แตกต่าง)	C 1234 (แตกต่าง)		
แถว DL	DL 123-4	DL 123-4 (เหมือน)	DL 123-4 (เหมือน)	DL 123-4 (เหมือน)	DL 123-4 (เหมือน)	DL 123-4 (เหมือน)		

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะการ แยกเสียง รวมเสียงของ วรรณยุกต์	ภาษาลาว ต้นแบบ	ภาษาของคน "ลาว"					หมายเหตุ	
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5		
แนวตั้ง แนว DS	ไม่เกี่ยวข้อง	DS 1234 ขกเว้น - แบบ 1/2 อาจเป็น DS 1-23-4 (DS1-DS4) หรือ DS 123-4 - แบบ 1/4 อาจเป็น DS 123-4 หรือ DS 1-234 หรือ DS 1-23-4 (DS1-DS4)	DS 1234	DS 1234	DS 1234	DS 1234 ขกเว้น แบบ 4/3 อาจเป็น DS 1-234 หรือ DS 123-4	DS 1234	
แนวพจน	C1-DL123	C1-DL123 (เหมือน) เพิ่มเติม คือ B1234-C1- DL123 ขกเว้น แบบ 1/4 B123(4)- C1-DL123	C1-DL123 (เหมือน) เพิ่มเติม คือ B123-C1- DL123	C1-DL123 (เหมือน) เพิ่มเติม คือ B123-C1- DL123	C1≠DL123 (แตกต่าง)	C1≠DL123 (แตกต่าง)		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์	ภาษาลาวต้นแบบ	ภาษาของคน "ลาว"					หมายเหตุ
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	
แนวนอน							
	C234-DL4	C234-DL4 (เหมือน) ยกเว้นแบบ 1/4 อาจมีลักษณะเพิ่มเติมคือ B4=C234-DL4	C234-DL4 (เหมือน)	C234-DL4 (เหมือน) เพิ่มเติม B4=C234-DL4	C1234-DL4 (คล้าย เพราะมี C1 เพิ่มเข้ามา) ยกเว้นแบบ 4/2 อาจเป็น B4=C1234-DL4 หรือ B4≠C1234-DL4	C≠DL (แตกต่าง)	

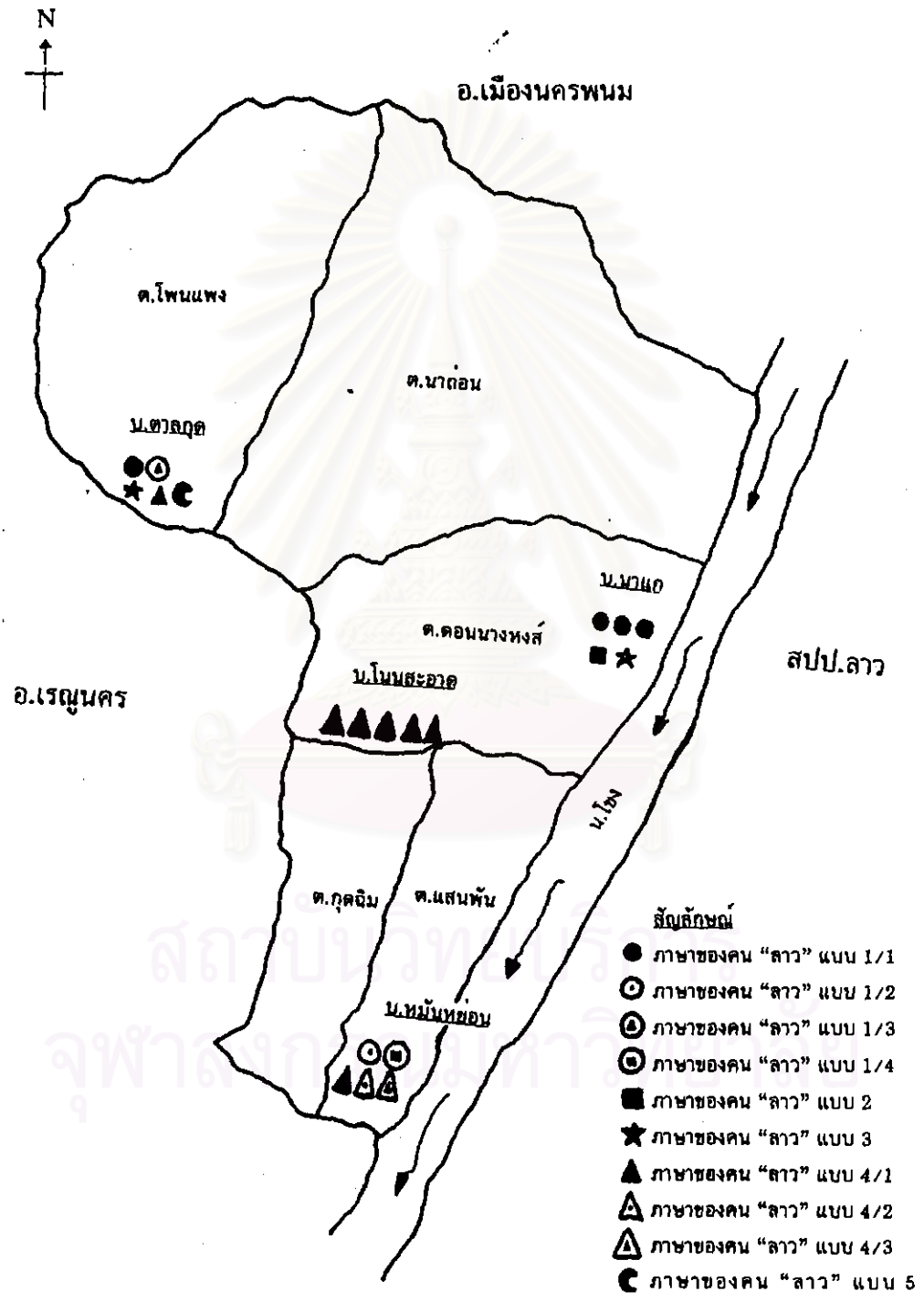
นอกจากนี้สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ได้พิจารณาประกอบกับระบบวรรณยุกต์คือ บริเวณที่อยู่อาศัยและจำนวนของคน "ลาว" ที่กระจายกันอยู่ในทางเหนือของอำเภอธาตุพนม เพื่อให้เห็นว่าคน "ลาว" ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบต่างๆในแต่ละกลุ่มอาศัยอยู่บริเวณใดบ้าง จึงได้นำเสนอแผนที่แสดงบริเวณที่อยู่อาศัยและจำนวนของคน "ลาว" ดูภาพที่ 21 (หน้า 84)

จากภาพที่ 21 จะเห็นว่าคน "ลาว" ที่อาศัยอยู่บริเวณตอนบน ตอนกลาง และตอนล่างในทางเหนือของอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมมีระบบวรรณยุกต์แต่ละแบบปะปนกันในแต่ละหมู่บ้าน ได้แก่

1) หมู่บ้านตาลกุด ตำบลโพนแพง คน "ลาว" จำนวน 5 คน มีระบบวรรณยุกต์ต่างกันถึง 5 แบบ ได้แก่ แบบ 1/1, 1/3, 3, 4/1 และ 5 จำนวนแบบละ 1 คน

2) หมู่บ้านนาแก ตำบลดอนนางหงส์ คน "ลาว" จำนวน 5 คน มีระบบวรรณยุกต์ต่างกัน 3 แบบ ได้แก่ แบบ 1/1 จำนวน 3 คน, แบบ 2 และ 3 จำนวนแบบละ 1 คน

ภาพที่ 21 แผนที่แสดงถิ่นที่อยู่ของคน "ลาว" ในอำเภอชาติพนม จังหวัด นครพนม แจกแจงตามรูปแบบการแชกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์

- สัญลักษณ์**
- ภาษาของคน "ลาว" แบบ 1/1
 - ⊙ ภาษาของคน "ลาว" แบบ 1/2
 - ⊕ ภาษาของคน "ลาว" แบบ 1/3
 - ⊖ ภาษาของคน "ลาว" แบบ 1/4
 - ภาษาของคน "ลาว" แบบ 2
 - ★ ภาษาของคน "ลาว" แบบ 3
 - ▲ ภาษาของคน "ลาว" แบบ 4/1
 - ⊠ ภาษาของคน "ลาว" แบบ 4/2
 - ⊡ ภาษาของคน "ลาว" แบบ 4/3
 - ⊣ ภาษาของคน "ลาว" แบบ 5

หมายเหตุ 1 สัญลักษณ์แทนจำนวนคน "ลาว" 1 คน

3) หมู่บ้านโนนสะอาด ตำบลดอนนางหงส์ คน “ลาว” จำนวน 5 คน มีระบบ
วรรณยุกต์แบบ 4/1 เหมือนกันทั้งหมด

4) หมู่บ้านหมื่นหย่อน ตำบลแสนพัน คน “ลาว” จำนวน 5 คน มีระบบ
วรรณยุกต์ต่างกันถึง 5 แบบ ได้แก่ แบบ 1/2, 1/4, 4/1, 4/2 และ 4/3 จำนวน
แบบละ 1 คน

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าหมู่บ้านที่คน “ลาว” มีระบบวรรณยุกต์เพียงแบบเดียว
คือ หมู่บ้านโนนสะอาด ส่วนหมู่บ้านที่มีระบบวรรณยุกต์หลากหลายมากที่สุดคือ หมู่บ้าน
ตาลกุดและหมู่บ้านหมื่นหย่อน รองลงมาคือหมู่บ้านนาแก นอกจากนี้ยังสามารถสรุป
ลำดับของระบบวรรณยุกต์แบบที่มีผู้พูดจำนวนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้แก่ แบบ 4/1
มีจำนวนผู้พูดมากถึง 7 คน, แบบ 1/1 จำนวน 4 คน, แบบ 3 จำนวน 2 คน และแบบ
1/2, 1/3, 1/4, 2, 4/2, 4/3 และ 5 มีจำนวนแบบละ 1 คนเท่านั้นจึงจัดเป็นลักษณะ
ของภาษาบุคคลดังกล่าวมาแล้ว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ”

ภาษาของคน “ญ้อ” ที่อาศัยอยู่บริเวณต่างๆในทางเหนือของอำเภอชาติพนม จังหวัดนครพนมมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ระหว่าง 5 ถึง 7 หน่วยเสียง เมื่อเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” กับภาษาญ้อต้นแบบแล้ว สามารถจัดกลุ่มระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” ได้ 5 กลุ่มใหญ่ๆเรียงลำดับไกล-ไกลจากภาษาญ้อต้นแบบตามความคล้ายคลึงของลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์จากมากไปหาน้อย นั่นคือ ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มใดอยู่ใกล้ภาษาญ้อต้นแบบมากที่สุด แสดงว่าเป็นกลุ่มที่มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์คล้ายคลึงภาษาญ้อต้นแบบมากที่สุด ส่วนระบบวรรณยุกต์กลุ่มใดที่มีความคล้ายคลึงน้อยกว่าก็จะอยู่ในลำดับที่ไกลออกไปเรื่อยๆ (ดูภาพที่ 22 หน้า 87)

จากภาพที่ 22 จะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาญ้อต้นแบบมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะได้แก่ มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B กับ DL แบบ B123=DL123 และระหว่างแถว B, C และ DL แบบ B4=C1234=DL4

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” กับภาษาญ้อต้นแบบ พบว่าระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 1 มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่คล้ายคลึงภาษาญ้อต้นแบบมากที่สุด และกลุ่มที่ 2, 3, 4 และ 5 มีความคล้ายคลึงน้อยลงไปตามลำดับ สามารถแยกกล่าวได้ดังนี้

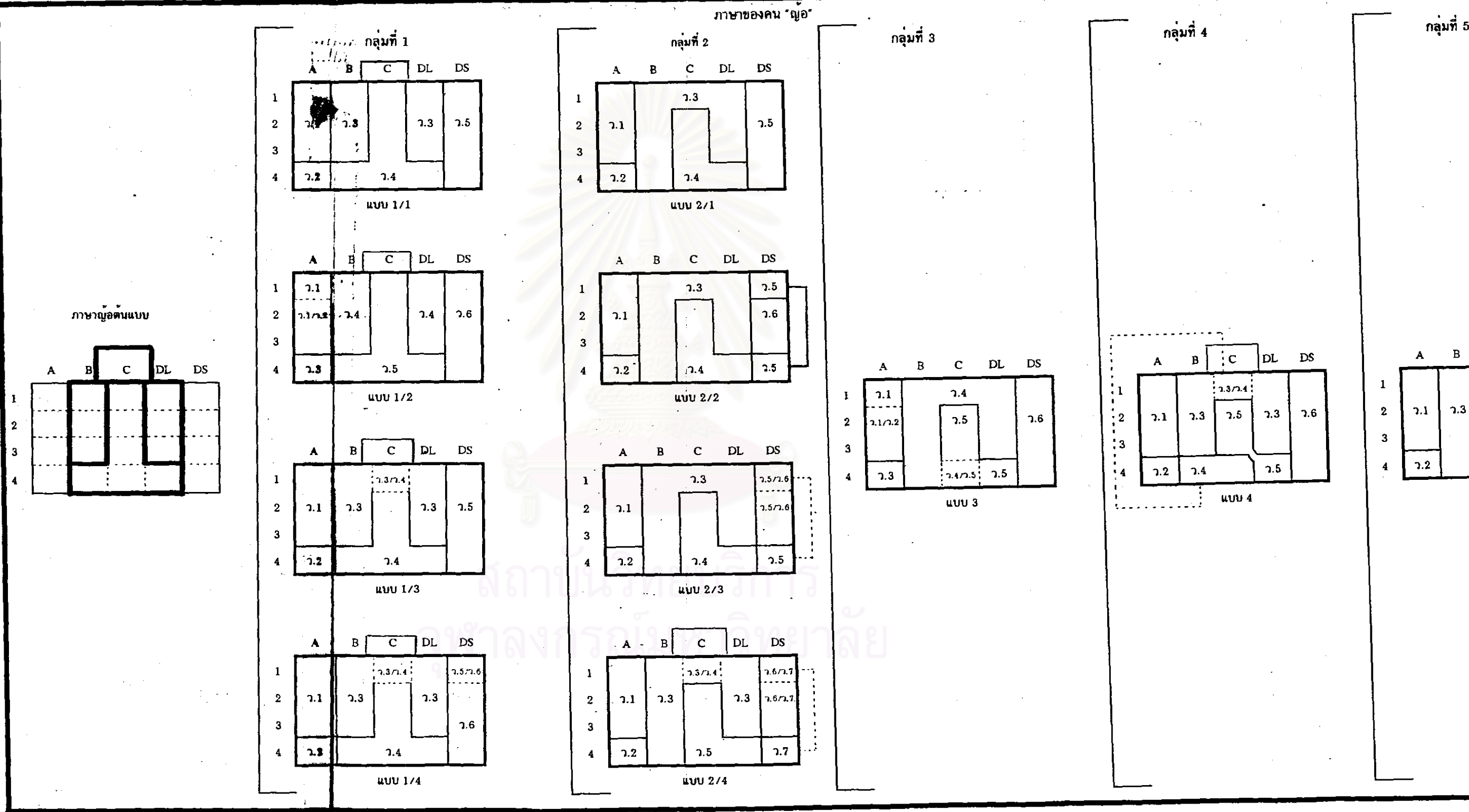
ภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่อยู่ใกล้ภาษาญ้อต้นแบบมากที่สุด เพราะมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะของภาษาญ้อต้นแบบทุกประการ (ยกเว้นระบบวรรณยุกต์แบบ 1/3 และ 1/4 อาจรวม C1 กับ C 234 หรือไม่ก็ได้)

การแปรของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงที่เกิดขึ้นในภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มนี้คือ ผู้บอกภาษาออกเสียงคำๆหนึ่งที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ไม่สม่ำเสมอ ได้แก่

ภาษาของคน “ญ้อ” แบบ 1/2 คำว่า “ป่า” ใน A2 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.1 หรือ ว.2

ภาษาของคน “ญ้อ” แบบ 1/3 คำว่า “ข้า” ใน C1 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.3 หรือ ว.4

ภาพที่ 22 ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน "ญ้อ" จัดกลุ่มตามการเปรียบเทียบ
ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์กับภาษาญ้อต้นแบบ

ภาษาของคน “ญ้อ” แบบ 1/4 คำว่า “ข้า” ใน C1 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.3 หรือ ว.4 และคำว่า “ขัด” ใน DS1 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.5 หรือ ว.6

อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่าระบบวรรณยุกต์แบบที่มีการแปรคือ แบบที่ 1/2, 1/3 และ 1/4 มีผู้พูดเพียงแบบละ 1 คน ซึ่งน่าจะพิจารณาได้ว่าเป็นลักษณะของภาษาบุคคลและไม่น่าสนใจเท่ากับแบบที่ 1/1 ซึ่งมีผู้พูดมากกว่า 1 คน

ภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่อยู่ไกลจากภาษาญ้อต้นแบบลำดับต่อไปเพราะมีลักษณะบ่งจำเพาะที่คล้ายคลึงกับภาษาญ้อต้นแบบปรากฏอยู่เพียงบางลักษณะเท่านั้น ได้แก่ ยังคงมีการรวมเสียงวรรณยุกต์แถว B กับ DL แต่มีลักษณะที่เพิ่มเข้ามาคือ รวม B4 และ C1 ด้วยจึงเป็นแบบ B1234=C1=DL123 และยังพบลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้ภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มนี้แตกต่างจากภาษาญ้อต้นแบบอีกได้แก่ วรรณยุกต์แถว B ไม่มีการแยกเสียง คือเป็นแบบ B 1234 (เป็นลักษณะของภาษาลาวต้นแบบ), วรรณยุกต์แถว C แยกเสียงแบบ C 1-234 และไม่มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ใน B4 กับแถว C และ DL เหมือนที่พบในภาษาญ้อต้นแบบ

นอกจากนี้ยังพบว่าระบบวรรณยุกต์บางแบบในภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 2 มีการแปรของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงเกิดขึ้น ได้แก่

ภาษาของคน “ญ้อ” แบบ 2/3 คำว่า “ขัด” ใน DS1 และคำว่า “ปัต” ใน DS2 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.5 หรือ ว.6

ภาษาของคน “ญ้อ” แบบ 2/4 คำว่า “ข้า” ใน C1 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.3 หรือ ว.4 รวมทั้งคำว่า “ขัด” ใน DS1 และคำว่า “ปัต” ใน DS2 ผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น ว.6 หรือ ว.7

อย่างไรก็ตาม ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2/3 และ 2/4 นั้นต่างก็มีผู้พูดเพียงคนเดียว จึงสามารถจัดให้เป็นลักษณะของภาษาบุคคลได้เช่นเดียวกับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1/2, 1/3 และ 1/4 ในข้างต้น

ภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่ยังคงลักษณะบ่งจำเพาะของภาษาญ้อต้นแบบไว้บางประการคือ ยังคงมีการรวมเสียงของวรรณยุกต์แถว B กับ DL แต่มีลักษณะที่เพิ่มเข้ามาคือ รวม B4 และ C1 ด้วย จึงเป็นแบบ B1234=C1=DL123 และลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้ภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มนี้แตกต่างจากภาษาญ้อต้นแบบได้แก่ วรรณยุกต์แถว B ไม่มีการแยกเสียง คือเป็นแบบ B 1234 (เป็นลักษณะของภาษาลาวต้นแบบ)

นอกจากนี้ยังพบการแปรของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงในภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 3 ได้แก่ วรรณยุกต์ของคำว่า “คำ” ใน C4 ผู้บอกภาษาออกเสียงแปรเป็น ว.4

หรือ ว.5 และวรรณยุกต์ของคำว่า “ป่า” ใน A2 ผู้บอกลาออกเสียงแปรเป็น ว.1 หรือ ว.2

อย่างไรก็ตาม ระบบวรรณยุกต์ภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 3 นี้มีผู้พูดเพียงคนเดียวจึงจัดว่าเป็นลักษณะของภาษาบุคคล

ภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มที่อยู่ห่างจากภาษาญ้อต้นแบบออกไปอีก เพราะมีลักษณะบ่งจำเพาะที่คล้ายคลึงกับภาษาญ้อต้นแบบเพียงบางประการเท่านั้น คือ การรวมเสียงของวรรณยุกต์แถว B กับ DL ยังคงเป็นแบบ B123=DL123 แต่ลักษณะที่แตกต่างจากภาษาญ้อต้นแบบและภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มอื่นๆ คือ การรวมเสียงวรรณยุกต์แถว B และ C แบบ B4=C4 (เป็นลักษณะของภาษาผู้ไทต้นแบบ) และวรรณยุกต์ใน B4=C4 ดังกล่าวอาจรวมเสียงกับวรรณยุกต์ใน C1 หรือวรรณยุกต์ใน C1 อาจรวมเสียงกับ B123=DL123 ก็ได้ เพราะวรรณยุกต์ของคำว่า “ข้า” ในช่อง C1 ผู้บอกลาออกเสียงแปรเป็น ว.3 หรือ ว.4 นอกจากนี้ยังพบลักษณะการรวมเสียงของวรรณยุกต์แถว C กับ DL แบบ C23=DL4 ปรากฏอยู่ด้วย

อย่างไรก็ตามระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 4 ในภาษาของคน “ญ้อ” มีผู้พูดเพียงคนเดียว จึงจัดให้เป็นลักษณะของภาษาบุคคล

ภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 5 เป็นกลุ่มที่ไม่มีลักษณะบ่งจำเพาะของภาษาญ้อต้นแบบปรากฏอยู่เลย นั่นคือ วรรณยุกต์ในแถว B แยกเสียงจากวรรณยุกต์แถว C และ DL และมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ในแถว C กับ DL แบบ C1=DL123 และ C234=DL4 ซึ่งเป็นลักษณะที่ทำให้เกิด “บันไดลาว” เหมือนในภาษาลาวต้นแบบ นอกจากนี้ยังพบการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในแถว DS อีกด้วย คือ วรรณยุกต์ของคำว่า “ขัด” ใน DS1 แปรเป็น ว.6 หรือ ว.7 แต่อย่างไรก็ตาม สามารถจัดให้ระบบวรรณยุกต์ในกลุ่มนี้เป็นลักษณะของภาษาบุคคลได้ เพราะเป็นระบบวรรณยุกต์ของผู้พูดเพียงคนเดียว

เมื่อเปรียบเทียบการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ลักษณะอื่นๆ ที่นอกเหนือจากลักษณะบ่งจำเพาะ ซึ่งได้แก่ ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในแถว A และแถว DS ในภาษาของคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 5 กลุ่มพบว่า ในภาษาของคน “ญ้อ” แต่ละกลุ่มมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์แถว A แบบ A 123-4 เหมือนกัน ยกเว้นในระบบวรรณยุกต์บางแบบที่มีการแปรของวรรณยุกต์ในแถว A ทำให้ตัดสินไม่ได้ว่าการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์แถว A เป็นแบบใด ส่วนวรรณยุกต์แถว DS ในภาษาของคน “ญ้อ” ส่วนใหญ่ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ DS 1234 ยกเว้นในระบบวรรณยุกต์บางแบบที่มีการแยกเสียงของวรรณยุกต์แถว DS แบบ DS 1-23-4;

DS1=DS4 ในขณะที่ระบบวรรณยุกต์บางแบบมีการแปรของวรรณยุกต์ในแถว DS ทำให้ตัดสินไม่ได้ว่าวรรณยุกต์แถว DS แยกเสียงรวมเสียงแบบใด อย่างไรก็ตาม ทั้งการแปรที่เกิดขึ้นในวรรณยุกต์แถว A และในแถว DS จัดได้ว่าเป็นลักษณะของภาษาบุคคล ดังกล่าวมาแล้ว

จากการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” ทั้ง 5 กลุ่มกับภาษาญ้อต้นแบบ และการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” แต่ละกลุ่มในข้างต้น สามารถนำมาสรุปความเหมือน ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในรูปแบบของตารางเพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบกันอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ดูตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างภาษาของคน “ญ้อ” 5 กลุ่ม และกับภาษาญ้อต้นแบบเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์	ภาษาญ้อต้นแบบ	ภาษาของคน “ญ้อ”					หมายเหตุ
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	
แนวตั้ง							
แถว A	ไม่เกี่ยวข้อง	A 123-4 ขกเว้น แบบ 1/2 อาจเป็น A 123-4 หรือ A 1-23-4	A 123-4	อาจเป็น A 123-4 หรือ A 1-23-4	A 123-4	A 123-4	
แถว B	B 123-4	B 123-4 (เหมือน)	B 1234 (แตกต่าง)	B 1234 (แตกต่าง)	B 123-4 (เหมือน)	B 1234 (แตกต่าง)	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์	ภาษาพูดต้นแบบ	ภาษาของคน "ญ้อ"					หมายเหตุ
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	
แนวตั้ง							
แถว C	C 1234	C 1234 (เหมือน) ขกวน - แบบ 1/3 และ 1/4 อาจ เป็น C 1234 หรือ C 1-234 (เหมือน/ แตกต่าง)	C 1-234 (แตกต่าง)	อาจเป็น C 1-234 หรือ C 1-23-4 (C1=C4) (แตกต่าง)	C 1-23-4 (C1 อาจรวม เสียงกับ C4) (แตกต่าง)	C 1-234 (แตกต่าง)	
แถว DL	DL 123-4	DL 123-4 (เหมือน)	DL 123-4 (เหมือน)	DL 123-4 (เหมือน)	DL 123-4 (เหมือน)	DL 123-4 (เหมือน)	
แถว DS	ไม่เกี่ยวข้อง	DS 1234 ขกวน แบบ 1/4 อาจเป็น DS 1234 หรือ DS 1-234	DS 1234 ขกวน - แบบ 2/2 เป็น DS 1-23-4 (DS1=DS4) - แบบ 2/3 และ 2/4 อาจเป็น DS 1234 หรือ DS 1-234 หรือ DS 123-4 หรือ DS 1-23-4 (DS1=DS4)	DS 1234	DS 1234	อาจเป็น DS 123-4 หรือ DS 1-23-4 (DS1=DS4)	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์	ภาษาพูดต้นแบบ	ภาษาของคน "ญ้อ"					หมายเหตุ
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	
แนวนอน	B123-DL123	B123-DL123 (เหมือน)	B1234-DL123 เพิ่มเติมคือ B4 (คล้าย)	B1234-DL123 เพิ่มเติมคือ B4 (คล้าย)	B123-DL123 (เหมือน)	B≠DL (แตกต่าง)	
	B4-C1234-DL4	B4-C1234-DL4 (เหมือน) ยกเว้น แบบ 1/3 และ 1/4 อาจรวม C1 หรือ ไม่รวม C1 (เหมือน/แตกต่าง)	B4≠C234-DL4 (แตกต่าง)	อาจเป็น B1234-C234-DL4 หรือ B≠C234-DL4 หรือ B≠C23-DL4 (แตกต่าง)	C23-DL4 แต่อาจเป็น B4-C4-C1 หรือ B4-C4 ≠C1 (แตกต่าง)	C234-DL4 (แตกต่าง)	

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าถึงแม้ภาษาของคน "ญ้อ" ในอำเภอธาตุพนม จะมีระบบวรรณยุกต์ถึง 5 กลุ่มใหญ่ๆ แต่ก็สามารถสรุปได้ว่า ภาษาของคน "ญ้อ" แต่ละกลุ่มมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะเด่นร่วมกัน ได้แก่

ในแนวตั้ง : แถว A เป็นแบบ A 123-4

แถว B เป็นแบบ B 123-4 และ B 1234

แถว DL เป็นแบบ DL 123-4

แถว DS เป็นแบบ DS 1234

ในแนวนอน : มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B, C และ DL แบบ

B123(4)=DL123 (อาจ =C1 หรือ ≠C1)

B4=C(1)234=DL4 ยกเว้น กลุ่มที่ 2, 3, 4 และ 5 เป็นแบบ

B≠C(1)23(4)=DL4

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าลักษณะการรวมเสียงวรรณยุกต์ในแถว B, C และ DL ยังคงปรากฏให้เห็นในภาษาของคน “ญ้อ” กลุ่มที่ 1 เท่านั้น ส่วนกลุ่มอื่นๆมีเพียงบางลักษณะที่เหมือนภาษาญ้อต้นแบบ แต่ลักษณะหลายประการที่หายไปจากภาษาญ้อต้นแบบแล้ว

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ได้พิจารณาประกอบกับระบบวรรณยุกต์คือ บริเวณที่อยู่อาศัยและจำนวนของคน “ญ้อ” ที่กระจายกันอยู่ในทางเหนือของอำเภอธาตุพนม เพื่อให้เห็นว่าคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบต่างๆในแต่ละกลุ่มอาศัยอยู่บริเวณใดบ้าง จึงได้นำเสนอแผนที่แสดงบริเวณที่อยู่อาศัยและจำนวนของคน “ญ้อ” (ดูภาพที่ 23 หน้า 94)

จากภาพที่ 23 จะเห็นว่าคน “ญ้อ” ที่อาศัยอยู่บริเวณตอนบน ตอนกลาง และตอนล่างในทางเหนือของอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมมีระบบวรรณยุกต์แต่ละแบบปะปนกันในแต่ละหมู่บ้าน ได้แก่

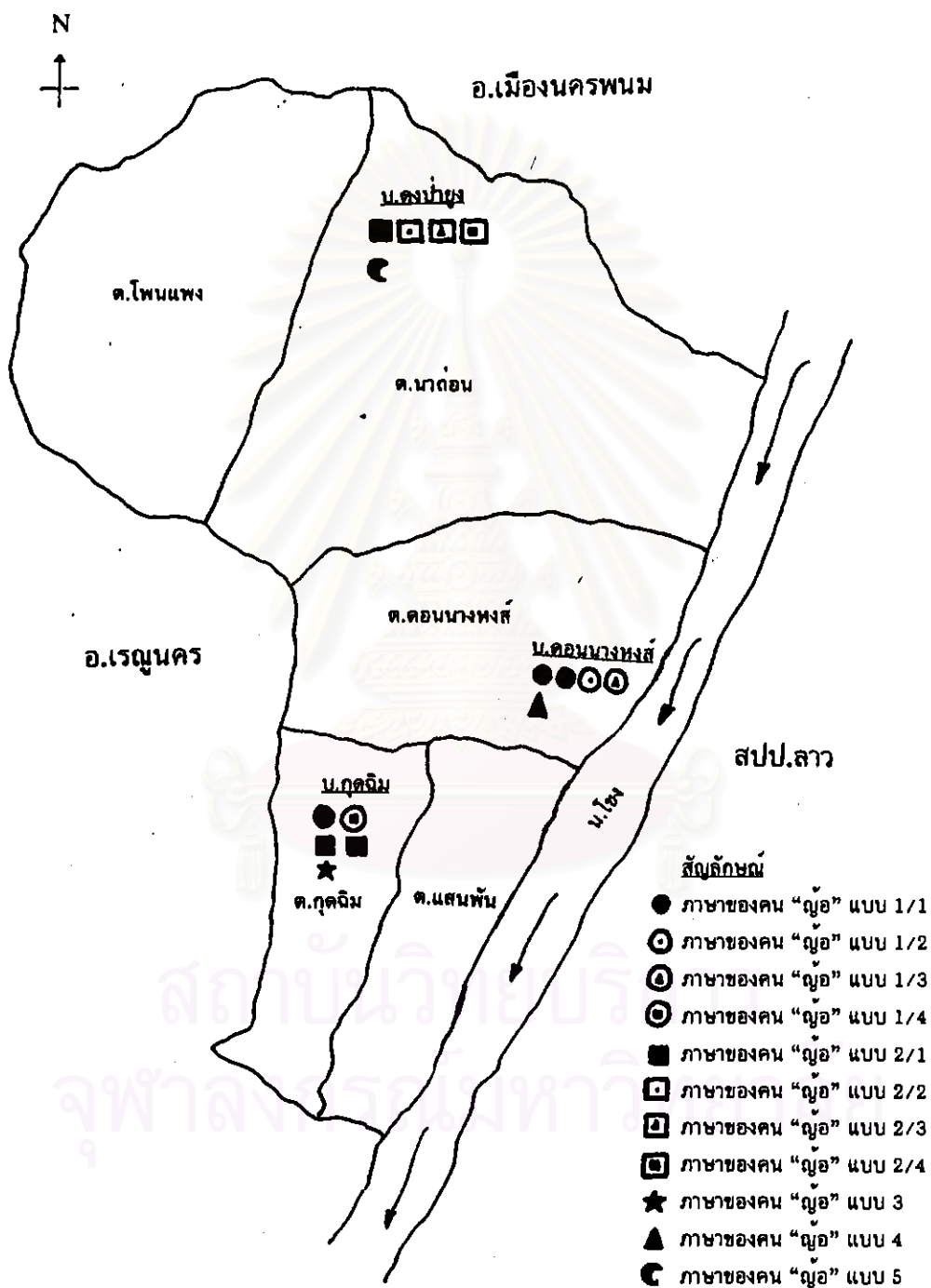
1) หมู่บ้านดงป่าขุง ตำบลนาถ่อน คน “ญ้อ” จำนวน 5 คน มีระบบวรรณยุกต์ต่างกันถึง 5 แบบ ได้แก่ แบบ 2/1, 2/2, 2/3, 2/4 และ 5 จำนวนแบบละ 1 คน

2) หมู่บ้านดอนนางหงส์ ตำบลดอนนางหงส์ คน “ญ้อ” จำนวน 5 คน มีระบบวรรณยุกต์ต่างกัน 4 แบบ ได้แก่ แบบ 1/1 จำนวน 2 คน, แบบ 1/2, 1/3 และ 4 จำนวนแบบละ 1 คน

3) หมู่บ้านกุดจิม ตำบลกุดจิม คน “ญ้อ” จำนวน 5 คน มีระบบวรรณยุกต์ต่างกัน 4 แบบ ได้แก่ แบบ 2/1 จำนวน 2 คน, แบบ 1/1, 1/4 และ 3 จำนวนแบบละ 1 คน

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าหมู่บ้านที่คน “ญ้อ” มีระบบวรรณยุกต์หลายแบบมากที่สุดคือ หมู่บ้านดงป่าขุง รองลงมาคือหมู่บ้านดอนนางหงส์และหมู่บ้านกุดจิม นอกจากนี้ยังสามารถสรุปลำดับของระบบวรรณยุกต์แบบที่มีผู้พูดจำนวนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้แก่ แบบ 1/1 และ 2/1 มีจำนวนผู้พูดแบบละ 3 คน, แบบ 1/2, 1/3, 1/4, 2/2, 2/3, 2/4, 3, 4 และ 5 มีจำนวนแบบละ 1 คนเท่านั้นจึงจัดเป็นลักษณะของภาษาบุคคลดังกล่าวมาแล้ว

ภาพที่ 23 แผนที่แสดงถิ่นที่อยู่ของคน “ญ้อ” ในอำเภอชาติพนม จังหวัด นครพนม แจกแจงตามรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์

หมายเหตุ 1 สัญลักษณ์แทนจำนวนคน “ญ้อ” 1 คน

4.3 ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท”

ภาษาของคน “ผู้ไท” ที่อาศัยอยู่บริเวณตอนบนและตอนล่างในทางเหนือของอำเภอฮาดูพนม จังหวัดนครพนมมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ระหว่าง 5 ถึง 7 หน่วยเสียง เมื่อเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” กับภาษาผู้ไทต้นแบบแล้ว สามารถจัดกลุ่มระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” ได้ 3 กลุ่มเรียงลำดับใกล้เคียงจากภาษาผู้ไทต้นแบบตามความคล้ายคลึงของลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์จากมากไปหาน้อยนั่นคือ ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” กลุ่มใดอยู่ใกล้เคียงภาษาผู้ไทต้นแบบมากที่สุด แสดงว่าเป็นกลุ่มที่มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์คล้ายคลึงภาษาผู้ไทต้นแบบมากที่สุด ส่วนระบบวรรณยุกต์กลุ่มใดที่มีความคล้ายคลึงน้อยกว่าก็จะอยู่ในลำดับที่ไกลออกไปเรื่อยๆ (ดูภาพที่ 24 หน้า 96)

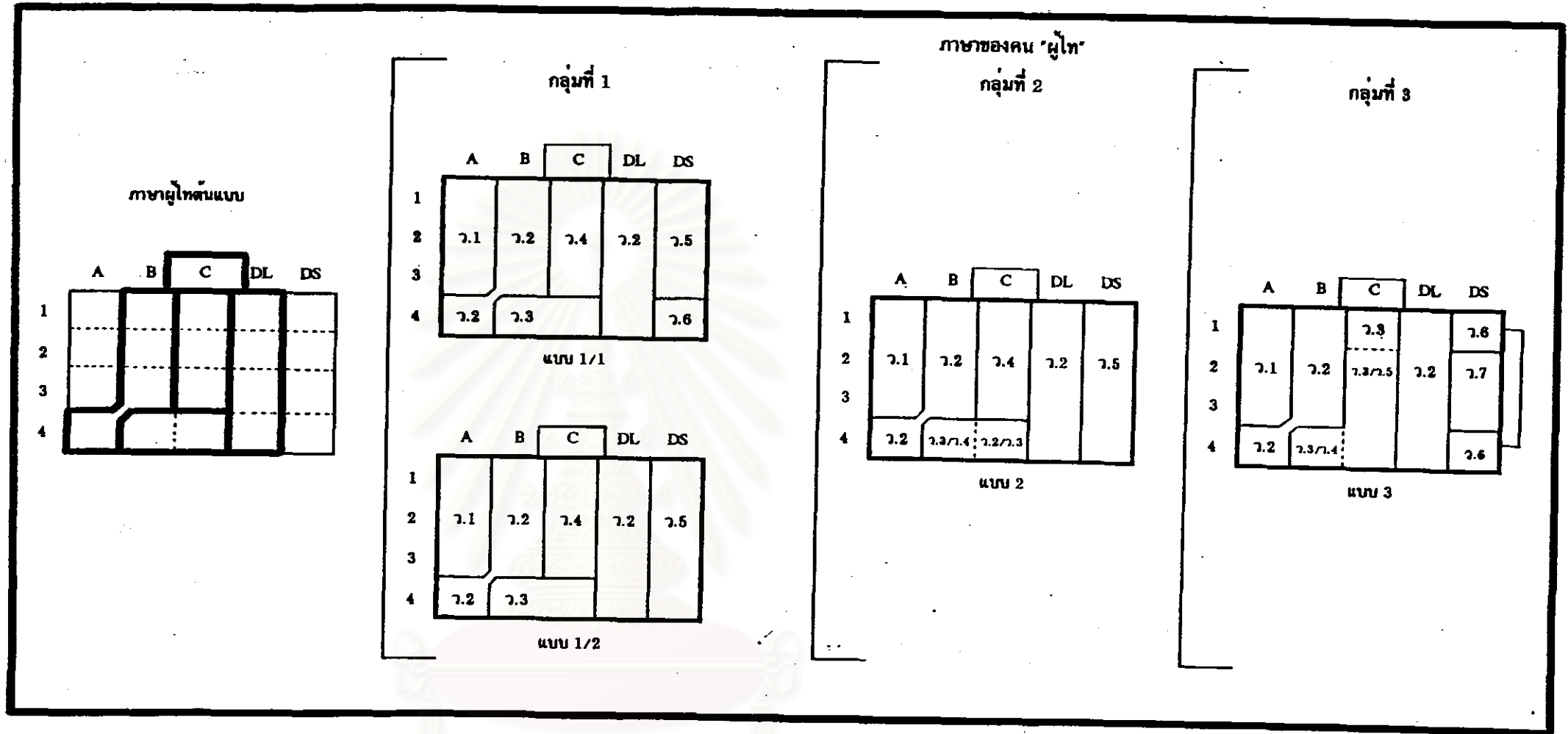
จากภาพที่ 24 จะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาผู้ไทต้นแบบมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะได้แก่ การรวมเสียงระหว่างวรรณยุกต์แถว A, B และ DL แบบ $A4=B123=DL1234$ และระหว่างแถว B กับ C แบบ $B4=C4$ เมื่อเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” กับภาษาผู้ไทต้นแบบ พบว่าระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 1 มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่คล้ายคลึงภาษาผู้ไทต้นแบบมากที่สุด และกลุ่มที่ 2 และ 3 มีความคล้ายคลึงน้อยลงไปตามลำดับ สามารถแยกกล่าวได้ดังนี้

ภาษาของคน “ผู้ไท” กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่อยู่ใกล้เคียงภาษาผู้ไทต้นแบบมากที่สุด เพราะเป็นกลุ่มที่มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะเหมือนภาษาผู้ไทต้นแบบทุกประการ นั่นคือ มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว A, B และ DL แบบ $A4=B123=DL1234$ และระหว่างแถว B กับ C แบบ $B4=C4$

ภาษาของคน “ผู้ไท” กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เหมือนภาษาผู้ไทต้นแบบเพียงบางประการ ได้แก่ ยังคงมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว A, B และ DL แบบ $A4=B123=DL1234$ แต่พบว่าการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ใน B4 และ C4 เกิดขึ้น นั่นคือ ผู้บอกภาษาออกเสียงคำว่า “คำ” ใน B4 เป็น ว.3 หรือ ว.4 และออกเสียงคำว่า “คำ” ใน C4 เป็น ว.2 หรือ ว.3 ทำให้วรรณยุกต์ใน B4 และ C4 อาจรวมเสียงกันหรือไม่ก็ได้

อย่างไรก็ตามระบบวรรณยุกต์ภาษาของคน “ผู้ไท” กลุ่มที่ 2 นี้มีผู้พูดเพียงหนึ่งคน จึงจัดได้ว่าเป็นลักษณะของภาษาบุคคล

ภาพที่ 24 ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน "ผู้ไท" จัดกลุ่มตามการเปรียบเทียบ
ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์กับภาษาผู้ไทต้นแบบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาของคน “ผู้ไท” กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่อยู่ห่างจากภาษาผู้ไทต้นแบบมากที่สุด แต่ก็ยังคงมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะของภาษาผู้ไทต้นแบบเหลืออยู่บ้างได้แก่ การรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว A, B และ DL แบบ $A4=B123=DL1234$ แต่ลักษณะที่แตกต่างออกไปคือ พบการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในช่อง C2 ระหว่าง ว.3 หรือ ว.5 และวรรณยุกต์ใน B4 แปรเป็น ว.3 หรือ ว.4 ทำให้วรรณยุกต์ใน B4 และ C4 อาจรวมเสียงกันหรือไม่ก็ได้

อย่างไรก็ตามระบบวรรณยุกต์ของคน “ผู้ไท” กลุ่มที่ 3 นี้มีผู้พูดเพียงคนเดียวเท่านั้น จึงจัดให้เป็นลักษณะของภาษาบุคคลได้

เมื่อเปรียบเทียบการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ลักษณะอื่นๆ ที่นอกเหนือจากลักษณะบังคับจำเพาะ ซึ่งได้แก่ ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในแถว A และแถว DS ในภาษาของคน “ผู้ไท” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ในภาษาของคน “ผู้ไท” แต่ละกลุ่มมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์แถว A แบบ A 123-4 เหมือนกัน ส่วนการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์แถว DS นั้นส่วนใหญ่เป็นแบบ DS 123-4 และยังมีแบบ DS 1234 และ DS 1-23-4; $DS1=DS4$ อีกด้วย

จากการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” ทั้ง 3 กลุ่มกับภาษาผู้ไทต้นแบบ และการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” แต่ละกลุ่มในข้างต้น สามารถสรุปความเหมือน ความคล้ายคลึง และความแตกต่างของลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในรูปแบบของตารางเพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบกันอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น (ดูตารางที่ 3 หน้า 98)

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปได้ว่า ภาษาของคน “ผู้ไท” ในอำเภอธาตุพนม แต่ละกลุ่มมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะเด่นร่วมกันได้แก่

ในแนวตั้ง :

- แถว A เป็นแบบ A 123-4
- แถว B เป็นแบบ B 123-4
- แถว C เป็นแบบ C 123-4 (ยกเว้นกลุ่มที่ 3)
- แถว DL เป็นแบบ DL 1234
- แถว DS เป็นแบบ DS 1234 (ยกเว้นแบบ 1/1 และ 3)

ในแนวนอน :

- มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว A, B และ DL แบบ $A4=B123=DL1234$ และระหว่างแถว B กับ C แบบ $B4=C4$ (ยกเว้นกลุ่มที่ 2 และ 3 ซึ่ง B4 อาจรวมหรือไม่รวมกับ C4)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ระหว่าง
ภาษาของคน “ผู้ไท” 3 กลุ่ม และกับภาษาผู้ไทต้นแบบเฉพาะกรณี
ที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะการ แยกเสียง รวมเสียงของ วรรณยุกต์	ภาษาผู้ไท ต้นแบบ	ภาษาของคน “ผู้ไท”			หมายเหตุ
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
แนวตั้ง					
แถว A	ไม่เกี่ยวข้อง	A 123-4	A 123-4	A 123-4	
แถว B	B 123-4	B 123-4 (เหมือน)	B 123-4 (เหมือน)	B 123-4 (เหมือน)	
แถว C	C 123-4	C 123-4 (เหมือน)	C 123-4 (เหมือน)	อาจเป็น C 1234 หรือ C 1-234 (เหมือน/ แตกต่าง)	
แถว DL	DL 1234	DL 1234 (เหมือน)	DL 1234 (เหมือน)	DL 1234 (เหมือน)	
แถว DS	ไม่เกี่ยวข้อง	แบบ 1/1 เป็น แบบ DS 123-4 และ แบบ 1/2 เป็น แบบ DS 1234	DS 1234	DS 1-23-4 (DS1-DS4)	
แนวนอน	A4-B123- DL1234	A4-B123- DL1234 (เหมือน)	A4-B123- DL1234 (เหมือน)	A4-B123- DL1234 (เหมือน)	
	B4=C4	B4=C4 (เหมือน)	อาจเป็น B4=C4 หรือ B4≠C4 (เหมือน/ แตกต่าง)	อาจเป็น B4=C4 หรือ B4≠C4 (เหมือน/ แตกต่าง)	

จะเห็นว่าภาษาของคน “ผู้ไท” ที่พูดกันบริเวณตอนบนและตอนล่างในทางเหนือของอำเภอชาติพนมนี้ยังคงลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงที่เป็นลักษณะบ่งจำเพาะของภาษาผู้ไทต้นแบบไว้ค่อนข้างมาก

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ได้พิจารณาประกอบกับระบบวรรณยุกต์คือ บริเวณที่อยู่อาศัยและจำนวนของคน “ผู้ไท” ที่กระจายกันอยู่ในทางเหนือของอำเภอชาติพนม เพื่อให้เห็นว่าคน “ผู้ไท” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มอาศัยอยู่บริเวณใดบ้าง จึงได้นำเสนอแผนที่แสดงบริเวณที่อยู่อาศัยและจำนวนของคน “ผู้ไท” (ดูภาพที่ 25 หน้า 100)

จากภาพที่ 25 จะเห็นว่าคน “ผู้ไท” ที่อาศัยอยู่บริเวณตอนบนและตอนล่างในทางเหนือของอำเภอชาติพนม จังหวัดนครพนมมีระบบวรรณยุกต์แต่ละแบบปะปนกันในแต่ละหมู่บ้าน ได้แก่

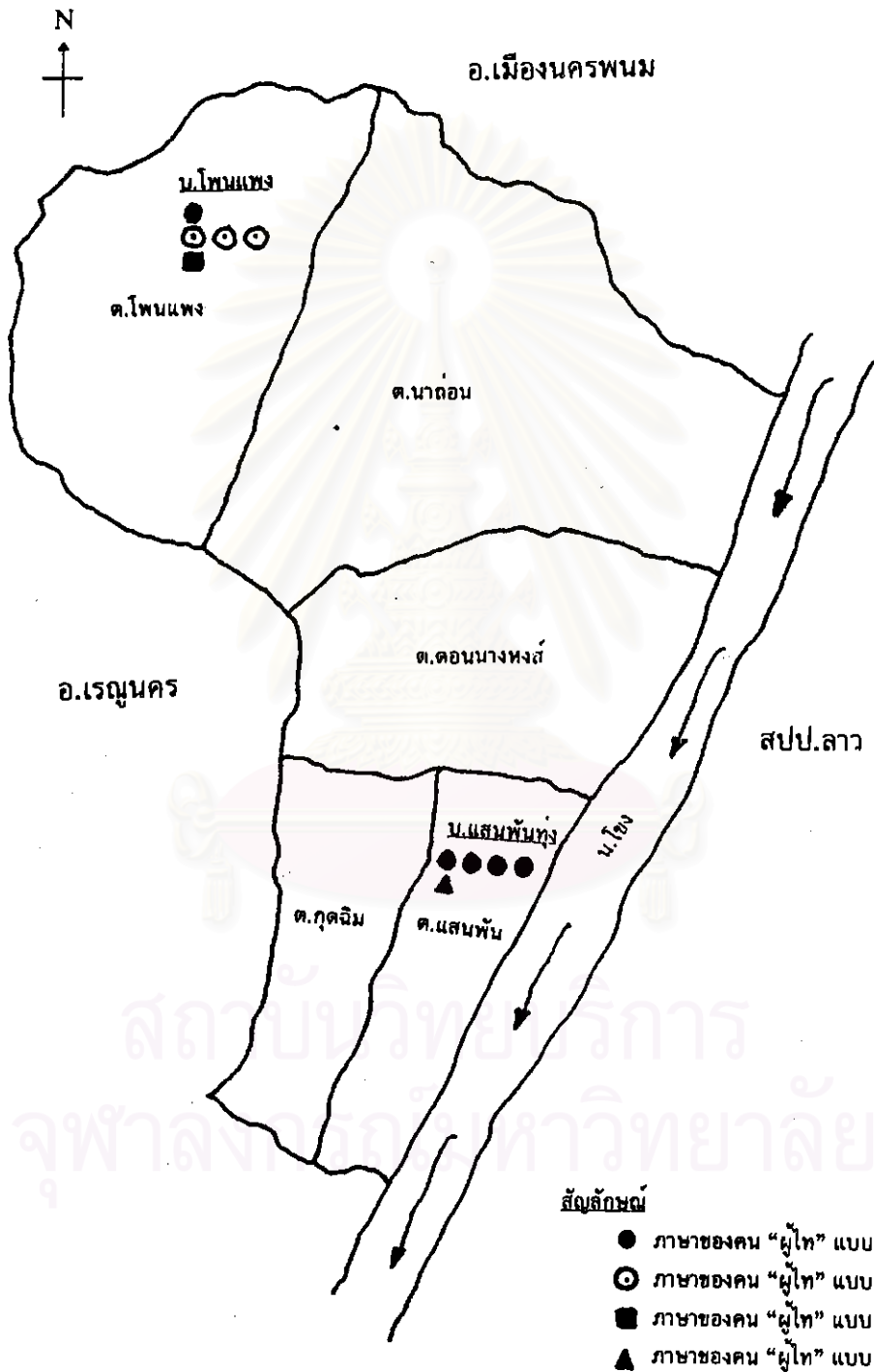
1) หมู่บ้านโพนแพง ตำบลโพนแพง คน “ผู้ไท” จำนวน 5 คน มีระบบวรรณยุกต์ต่างกัน 3 แบบ ได้แก่ แบบ 1/2 จำนวน 3 คน และแบบ 1/1 กับ 2 จำนวนแบบละ 1 คน

2) หมู่บ้านแสนพันทุ่ง ตำบลแสนพัน คน “ผู้ไท” จำนวน 5 คน มีระบบวรรณยุกต์ต่างกัน 2 แบบ ได้แก่ แบบ 1/1 จำนวน 4 คน และแบบ 3 จำนวน 1 คน

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าหมู่บ้านที่คน “ผู้ไท” มีระบบวรรณยุกต์หลายแบบมากกว่าคือ หมู่บ้านโพนแพง รองลงมาคือหมู่บ้านแสนพันทุ่ง นอกจากนี้ยังสามารถสรุปลำดับของระบบวรรณยุกต์แบบที่มีผู้พูดจำนวนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้แก่ แบบ 1/1 มีจำนวนผู้พูด 5 คน, แบบ 1/2 จำนวน 3 คน และแบบ 2 และ 3 จำนวนแบบละ 1 คนเท่านั้นซึ่งจัดเป็นลักษณะของภาษาบุคคลนั่นเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 25 แผนที่แสดงถิ่นที่อยู่ของคน “ผู้ไท” ในอำเภอชาติพนม จังหวัด นครพนม แจกแจงตามรูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์

หมายเหตุ 1 สัญลักษณ์แทนจำนวนคน “ผู้ไท” 1 คน

4.4 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท”

หลังจากที่ได้จัดกลุ่มและจัดระเบียบของระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะทางภาษาของคนทั้ง 3 กลุ่มมีความน่าสนใจในแง่ของระบบวรรณยุกต์ จึงได้นำระบบวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสามกลุ่มชนมาเปรียบเทียบกันซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งในงานวิจัยนี้ ในการเปรียบเทียบ ผู้วิจัยจะไม่นำระบบวรรณยุกต์ในภาษาของแต่ละกลุ่มชนมาทุกแบบเพราะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์บางแบบมีผู้พูดเพียงคนเดียวซึ่งถือว่าเป็นลักษณะของภาษาบุคคล และบางแบบก็มีการแปรของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงเกิดขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีวิธีการคัดเลือกระบบวรรณยุกต์ในภาษาของแต่ละกลุ่มชน เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างกันได้ชัดเจน นั่นคือ การคัดเลือกเฉพาะระบบวรรณยุกต์ที่มีผู้บอกภาษาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งหลังจากใช้วิธีการดังกล่าวแล้วจะได้ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของแต่ละกลุ่มชนที่มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงที่ชัดเจน ต่อไปจึงนำระบบวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสามกลุ่มชนมาเปรียบเทียบกัน

ในที่นี้ได้เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของกลุ่มชนทีละคู่ โดยเริ่มจากภาษาของคน “ลาว” กับภาษาของคน “ผู้ไท”, ภาษาของคน “ญ้อ” กับภาษาของคน “ผู้ไท” และภาษาของคน “ลาว” กับภาษาของคน “ญ้อ”

4.4.1 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับคน “ผู้ไท”

ภาษาของคน “ลาว” กับคน “ผู้ไท” ที่อาศัยอยู่บริเวณต่างๆทางตอนเหนือของอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมนั้นต่างก็เป็นภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์ที่ประกอบด้วยจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกันคือ ในภาษาของคน “ลาว” มี 5-6 หน่วยเสียง และในภาษาของคน “ผู้ไท” มี 5-7 หน่วยเสียง เมื่อคัดเลือกระบบวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสองกลุ่มชนอย่างมีกฎเกณฑ์เพื่อให้การเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์มีความชัดเจนขึ้นแล้ว สามารถสรุประบบวรรณยุกต์ของทั้งสองกลุ่มชนคือ สรุประบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” จากที่จัดกลุ่มไว้ใน 4.1 และสรุประบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” จากที่จัดกลุ่มไว้ใน 4.3 พบว่าภาษาของทั้งสองกลุ่มชนมีระบบวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน ดูภาพที่ 26 หน้า 102

ภาพที่ 26 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ผู้ไท”¹

ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” โดยสรุปมี 3 แบบคือ

	A	B	C	DL	DS
1			ว.3		
2	ว.1				ว.5
3					
4	ว.2		ว.4		

แบบที่ 1

(นาแก 3, ตากุด 1)

	A	B	C	DL	DS
1			ว.3		
2	ว.1				ว.5
3					
4	ว.2		ว.4		

แบบที่ 2

(นาแก 1, ตากุด 1)

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.3		ว.3	ว.5
3					
4	ว.2		ว.4		

แบบที่ 3

(หมั้นหย่อน 1, ตากุด 1,
โนนสะอาด 5)

ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” โดยสรุปมี 2 แบบคือ

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.2	ว.4	ว.2	ว.5
3					
4	ว.2	ว.3			ว.6

แบบที่ 1

(แสนพันทุ่ง 4, โพนแพง 1)

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.2	ว.4	ว.2	ว.5
3					
4	ว.2	ว.3			

แบบที่ 2

(โพนแพง 4)

¹ สัญลักษณ์ที่ใช้ในภาพ ได้แก่

- ชื่อความในวงเล็บ หมายถึง ชื่อหมู่บ้านของผู้ออกภาษา
- ตัวเลขท้ายชื่อหมู่บ้าน หมายถึง จำนวนผู้ออกภาษาในหมู่บ้านที่มีระบบวรรณยุกต์แบบนั้นๆ

จากภาพที่ 26 จะเห็นว่าในภาษาของคน “ลาว” และคน “ผู้ไท” มีลักษณะการ แยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เหมือนกันเพียงบางลักษณะคือ

- ในแนวตั้ง :
- วรรณยุกต์ในแถว A ต่างก็แยกระหว่าง A3 และ A4 แบบ A 123-4
 - วรรณยุกต์ในแถว B ในภาษาของคน “ลาว” แบบที่ 2 และ 3 แยกระหว่าง B3 และ B4 แบบ B 123-4 เหมือนในภาษาของคน “ผู้ไท”
 - วรรณยุกต์ในแถว DS ในภาษาของคน “ลาว” ทั้ง 3 แบบ เหมือนในภาษาของคน “ผู้ไท” แบบที่ 2 นั่นคือ ไม่มีการ แยกเสียงหรือเป็นแบบ DS 1234
- ในแนวนอน : การรวมเสียงระหว่างแถว B และแถว DL พบทั้งในภาษาของ คน “ลาว” และคน “ผู้ไท”

ส่วนลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาของ คน “ลาว” และคน “ผู้ไท” นั้นปรากฏหลายลักษณะได้แก่

- ในแนวตั้ง :
- วรรณยุกต์แถว B ในภาษาของคน “ลาว” แบบที่ 1 ไม่มีการ แยกเสียงหรือเป็นแบบ B 1234 แต่ในภาษาของคน “ผู้ไท” แยกเสียงแบบ B 123-4
 - วรรณยุกต์แถว C ในภาษาของคน “ลาว” แบบที่ 1 และ 2 แยกเสียงระหว่าง C1 และ C2 แบบ C 1-234 ส่วนในแบบ ที่ 3 นั้นวรรณยุกต์แถว C ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ C 1234 ซึ่งล้วนแต่เป็นลักษณะที่แตกต่างจากในภาษาของ คน “ผู้ไท” ที่มีวรรณยุกต์ในแถว C แยกเสียงระหว่าง C3 และ C4 แบบ C 123-4
 - วรรณยุกต์แถว DL ในภาษาของคน “ลาว” ทั้ง 3 แบบ ต่างก็แยกเสียงระหว่าง DL3 และ DL4 แบบ DL 123-4 แต่ในภาษาของคน “ผู้ไท” นั้นวรรณยุกต์แถว DL ไม่มีการ แยกเสียงหรือเป็นแบบ DL 1234
 - วรรณยุกต์แถว DS ในภาษาของคน “ผู้ไท” แบบที่ 1

แยกระหว่าง DS3 และ DS4 แบบ DS 123-4 แตกต่างจากในภาษาของคน “ลาว” ทั้ง 3 แบบซึ่งไม่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ในแถว DS หรือเป็นแบบ DS 1234

- ในแนวนอน : - ในภาษาของคน “ลาว” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในแนวนอนที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะคือ การรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B, C และ DL และในภาษาของคน “ลาว” แต่ละแบบมีลักษณะการรวมเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันเล็กน้อยเท่านั้นคือในแบบที่ 1 มีการรวมเสียงวรรณยุกต์แบบ $B1234=C1=DL123$ และ $C234=DL4$, ในแบบที่ 2 มีการรวมเสียงวรรณยุกต์แบบ $B123=C1=DL123$ และ $B4=C234=DL4$ และในแบบที่ 3 มีการรวมเสียงวรรณยุกต์แบบ $B123=DL123$ และ $B4=C1234=DL4$
- ในภาษาของคน “ผู้ไท” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในแนวนอนที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะคือ การรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว A, B และ DL แบบ $A4=B123=DL1234$ รวมทั้งระหว่างแถว B และ C แบบ $B4=C4$

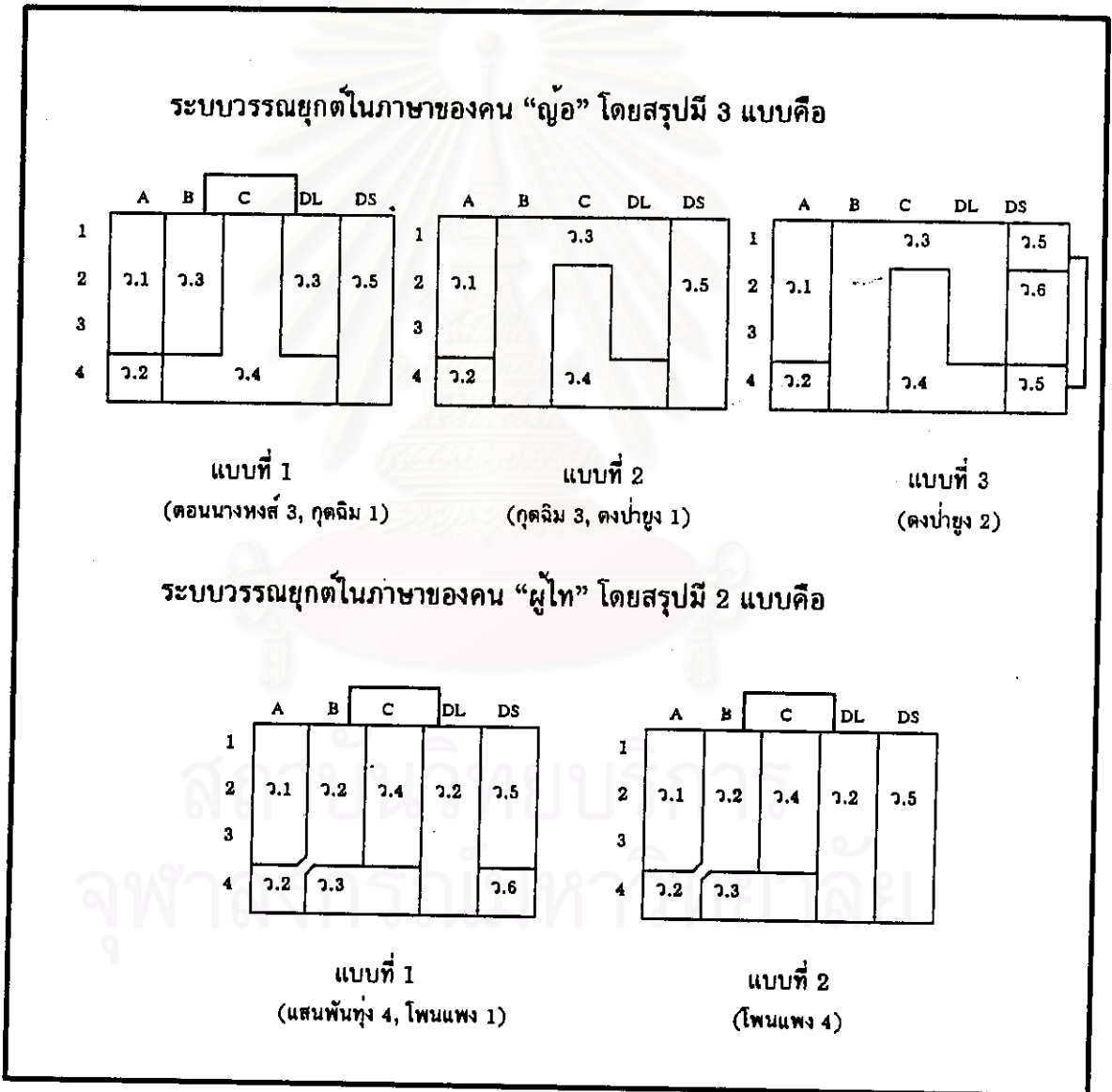
ดังนั้นจะเห็นว่าในภาษาของคน “ลาว” และคน “ผู้ไท” นั้นต่างก็มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะของตนเองที่ชัดเจนจึงสามารถกล่าวได้ว่าคน “ลาว” และคน “ผู้ไท” เป็นกลุ่มชนที่มีลักษณะทางภาษาแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเมื่อพิจารณาในแง่ของระบบวรรณยุกต์

4.4.2 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” กับคน “ผู้ไท”

ภาษาของคน “ญ้อ” กับคน “ผู้ไท” ที่อาศัยอยู่บริเวณต่างๆทางตอนเหนือของอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมต่างก็เป็นภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์ที่ประกอบด้วยจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5-7 หน่วยเสียงเหมือนกัน เมื่อคัดเลือกระบบวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสองกลุ่มชนอย่างมีกฎเกณฑ์เพื่อให้การเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์มี

ความชัดเจนขึ้นแล้ว สามารถสรุประบบวรรณยุกต์ของทั้งสองกลุ่มชนคือ สรุประบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” จากที่จัดกลุ่มไว้ใน 4.2 และสรุประบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” จากที่จัดกลุ่มไว้ใน 4.3 พบว่าภาษาของทั้งสองกลุ่มชนมีระบบวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน ดูภาพที่ 27

ภาพที่ 27 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท”

จากภาพที่ 27 จะเห็นว่าในภาษาของคน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เหมือนกันเพียงบางลักษณะคือ

- ในแนวตั้ง :
- วรรณยุกต์ในแถว A แยกระหว่าง A3 และ A4 แบบ A 123-4
 - วรรณยุกต์ในแถว B ในภาษาของคน “ญ้อ” แบบที่ 1 แยกระหว่าง B3 และ B4 แบบ B 123-4 เหมือนในภาษาของคน “ผู้ไท”
 - วรรณยุกต์ในแถว DS ในภาษาของคน “ญ้อ” แบบที่ 1 และ 2 เหมือนในภาษาของคน “ผู้ไท” แบบที่ 2 นั่นคือ ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ DS 1234

ในแนวนอน : การรวมเสียงระหว่างแถว B และแถว DL พบทั้งในภาษาของคน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท”

ส่วนลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาของคน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” นั้นปรากฏหลายลักษณะได้แก่

- ในแนวตั้ง :
- วรรณยุกต์แถว B ในภาษาของคน “ญ้อ” แบบที่ 2 และ 3 ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ B 1234 แต่ในภาษาของคน “ผู้ไท” แยกเสียงแบบ B 123-4
 - วรรณยุกต์แถว C ในภาษาของคน “ญ้อ” แบบที่ 1 ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ C 1234 ส่วนในแบบที่ 2 และ 3 นั้นวรรณยุกต์แถว C แยกเสียงระหว่าง C1 และ C2 แบบ C1-234 ซึ่งล้วนแต่เป็นลักษณะที่แตกต่างจากในภาษาของคน “ผู้ไท” ที่มีวรรณยุกต์ในแถว C แยกเสียงระหว่าง C3 และ C4 แบบ C 123-4
 - วรรณยุกต์แถว DL ในภาษาของคน “ญ้อ” ทั้ง 3 แบบต่างก็แยกเสียงระหว่าง DL3 และ DL4 แบบ DL 123-4 แต่ในภาษาของคน “ผู้ไท” นั้นวรรณยุกต์แถว DL ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ DL 1234

- วรรณยุกต์แถว DS ในภาษาของคน “ญ้อ” แบบที่ 1 และ 2 ไม่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ในแถว DS หรือเป็นแบบ DS 1234 แบบที่ 3 แยกระหว่าง DS1 และ DS23 และแยกระหว่าง DS3 และ DS4 โดยวรรณยุกต์ใน DS1 และ DS4 เป็นหน่วยเสียงเดียวกันหรือเป็นแบบ DS 1-23-4; DS1=DS4 แตกต่างจากในภาษาของคน “ผู้ไท” แบบที่ 1 ซึ่งวรรณยุกต์ในแถว DS แยกเสียงระหว่าง DS3 และ DS4 หรือเป็นแบบ DS 123-4

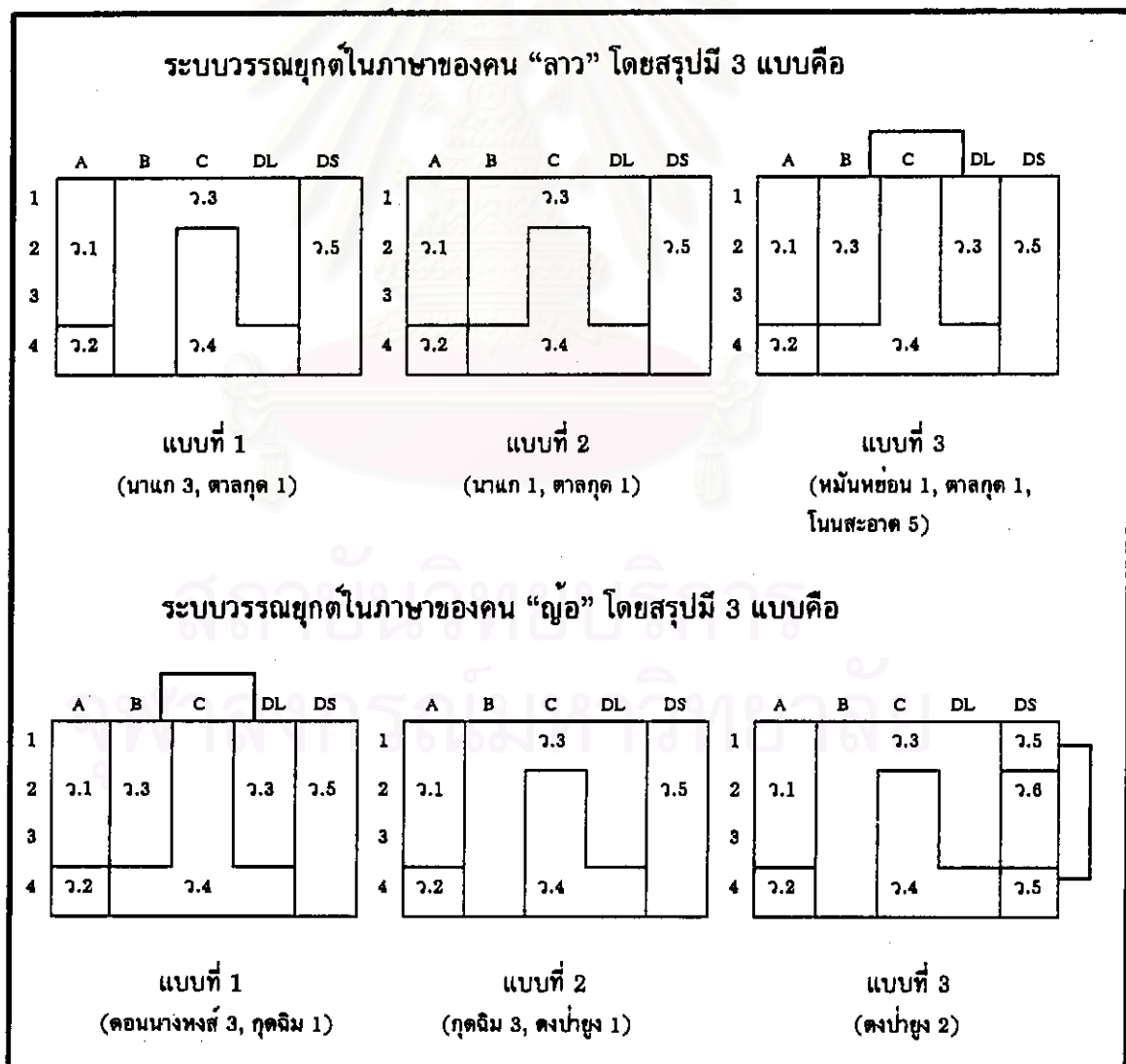
- ในแนวนอน : - ในภาษาของคน “ญ้อ” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในแนวนอนที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะคือ การรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B, C และ DL และในภาษาของคน “ญ้อ” แต่ละแบบต่างก็มีลักษณะการรวมเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันเล็กน้อยเท่านั้นคือในแบบที่ 1 มีการรวมเสียงวรรณยุกต์แบบ B123=DL123 และ B4=C1234=DL4 ส่วนในแบบที่ 2 และ 3 นั้นมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ในแนวนอนเหมือนกันนั่นคือ เป็นแบบ B1234=C1=DL123 และ C234=DL4
- ในภาษาของคน “ผู้ไท” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในแนวนอนที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะคือ การรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว A, B และ DL แบบ A4=B123=DL1234 รวมทั้งระหว่างแถว B และ C แบบ B4=C4

ดังนั้นจะเห็นว่าในภาษาของคน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” นั้นต่างก็มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะของตนเองที่ชัดเจนจึงสามารถกล่าวได้ว่าคน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” เป็นกลุ่มชนที่มีลักษณะทางภาษาแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเมื่อพิจารณาในแง่ของระบบวรรณยุกต์

4.4.3 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับคน “ญ้อ”

ภาษาของคน “ลาว” กับคน “ญ้อ” ที่อาศัยอยู่บริเวณต่างๆทางตอนเหนือของอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมนั้นเป็นภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์ที่ประกอบด้วยจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกันคือ ในภาษาของคน “ลาว” มี 5-6 หน่วยเสียงและในภาษาของคน “ญ้อ” มี 5-7 หน่วยเสียง นอกจากนี้เมื่อคัดเลือกระบบวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสองกลุ่มชนอย่างมีกฎเกณฑ์เพื่อให้การเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์มีความชัดเจนขึ้นแล้ว ยังพบว่าในภาษาของทั้งสองกลุ่มชนมีระบบวรรณยุกต์บางแบบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน ดูภาพที่ 28

ภาพที่ 28 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ”

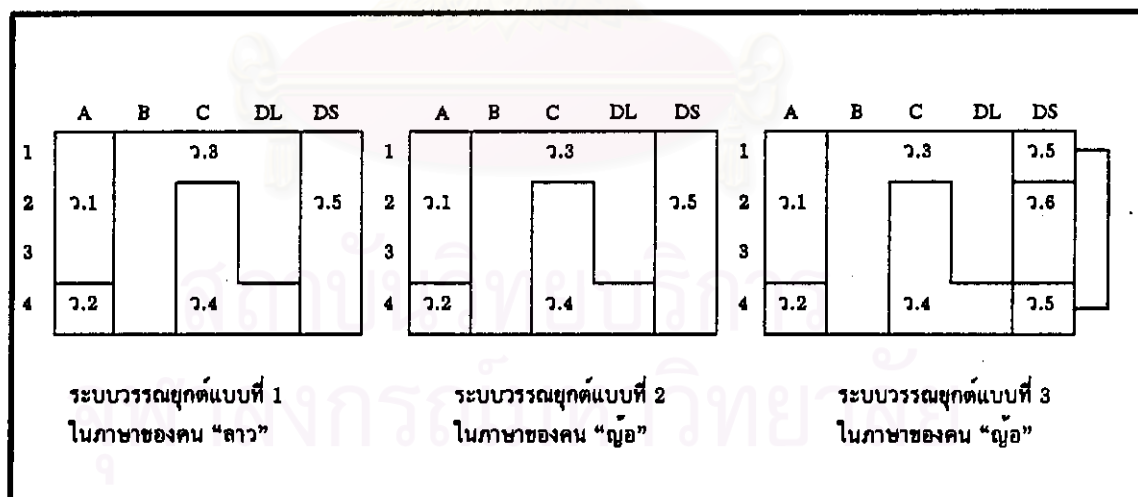

จากภาพที่ 28 จะเห็นว่าในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” มีระบบวรรณยุกต์บางแบบที่มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เหมือนกันทุกประการ และระบบวรรณยุกต์ในบางแบบในภาษาของคน “ลาว” ก็มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงคล้ายกับภาษาญ้อต้นแบบ (ดูระบบวรรณยุกต์ของภาษาญ้อต้นแบบในภาพที่ 10 หน้า 62) ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสองกลุ่มชนนี้แยกเป็นคู่ๆ ได้ดังนี้

4.4.3.1 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ในภาษาของคน “ลาว” และแบบที่ 2 กับ 3 ในภาษาของคน “ญ้อ”

จากภาพที่ 28 จะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ในภาษาของคน “ลาว” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 และคล้ายกับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ในภาษาของคน “ญ้อ” ดูภาพที่ 29

ภาพที่ 29 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ในภาษาของคน “ลาว” กับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 และ 3 ในภาษาของคน “ญ้อ”

จากภาพที่ 29 จะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ในภาษาของคน “ลาว” และแบบที่ 2 ในภาษาของคน “ญ้อ” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์เหมือนกันทุกประการ ได้แก่

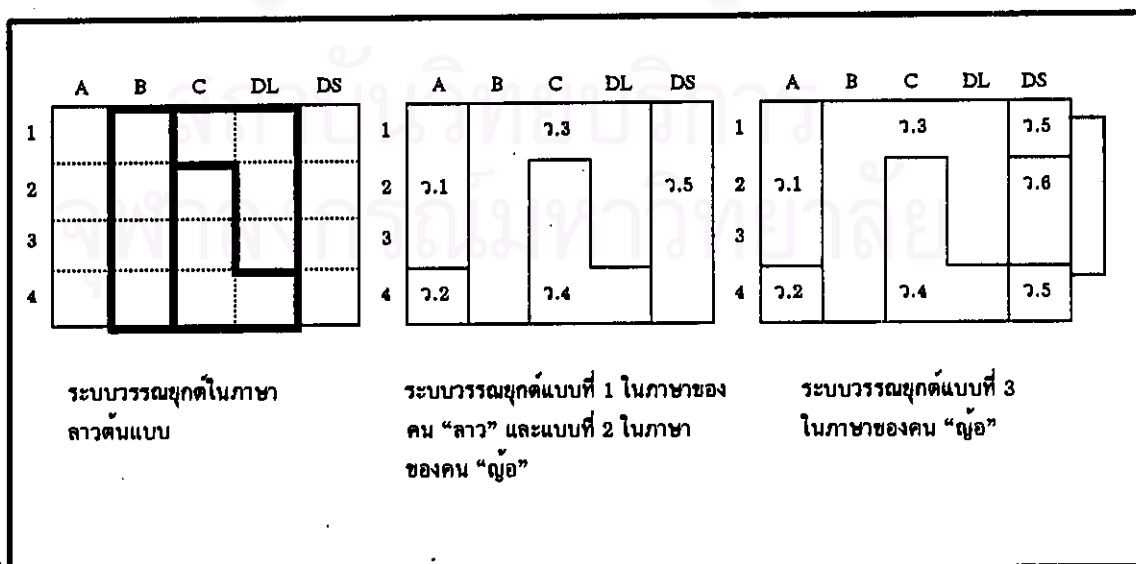
ในแนวตั้ง :
 วรรณยุกต์แถว A เป็นแบบ A 123-4
 วรรณยุกต์แถว B เป็นแบบ B 1234
 วรรณยุกต์แถว C เป็นแบบ C 1-234
 วรรณยุกต์แถว DL เป็นแบบ DL 123-4
 วรรณยุกต์แถว DS เป็นแบบ DS 1234

ในแนวนอน : มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B, C และ DL แบบ
 $B1234=C1=DL123$ และระหว่างแถว C กับ DL แบบ
 $C234=DL4$ หรือที่เรียกว่าลักษณะที่เป็น “บันไดลาว” นั่นเอง

ส่วนระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ในภาษาของคน “ญ้อ” นั้นมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่แตกต่างจากลักษณะในข้างต้นเพียงประการเดียวเท่านั้น นั่นคือ ในแนวตั้งวรรณยุกต์แถว DS แยกเสียงแบบ DS 1-23-4; $DS1=DS4$ จึงจัดเป็นระบบวรรณยุกต์แบบที่คล้ายคลึงกับภาษาของคน “ลาว” ได้เช่นกัน

นอกจากนี้ยังสามารถตั้งข้อสังเกตได้อีกว่า ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” ในข้างต้นนั้นมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์คล้ายคลึงกับภาษาลาวต้นแบบ ดูภาพที่ 30

ภาพที่ 30 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ของภาษาลาวต้นแบบกับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ในภาษาของคน “ลาว” และแบบที่ 2 และ 3 ในภาษาของคน “ญ้อ”

จากภาพที่ 30 จะเห็นว่า ทั้งในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” ดังกล่าวนอกจากจะมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงในแนวนอนที่ทำให้เกิดลักษณะที่เรียกว่า “บันไดลาว” แล้วยังพบว่าวรรณยุกต์ในแถว B ไม่มีการแยกเสียงหรือเป็นแบบ B 1234 ซึ่งล้วนแต่เป็นลักษณะบังคับจำเพาะของภาษาลาวต้นแบบทั้งสิ้น

ส่วนลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันระหว่างในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” แบบต่างๆดังกล่าวกับภาษาลาวต้นแบบคือ ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” มีการรวมเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างลักษณะที่เป็น “บันไดลาว” กับวรรณยุกต์ในแถว B หรือมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B, C และ DL แบบ $B1234=C1=DL123$ ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่ปรากฏในภาษาลาวต้นแบบ

อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างกันระหว่างลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” กับภาษาลาวต้นแบบนั้นนับว่ามีเพียงบางลักษณะเท่านั้น แต่ลักษณะที่เหมือนกันกลับปรากฏค่อนข้างมาก จึงสามารถกล่าวได้ว่าภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” ดังกล่าวมีลักษณะทางภาษาคล้ายคลึงกับภาษาลาวต้นแบบเมื่อพิจารณาในแง่ของระบบวรรณยุกต์

4.4.3.2 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ในภาษาของคน “ลาว” และแบบที่ 1 ในภาษาของคน “ญ้อ”

จากภาพที่ 28 (หน้า 108) จะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ในภาษาของคน “ลาว” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ในภาษาของคน “ญ้อ” ดูภาพที่ 31 (หน้า 112)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 31 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ในภาษาของคน “ลาว” กับ
ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ในภาษาของคน “ญ้อ”

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.3		ว.3	ว.5
3					
4	ว.2		ว.4		

ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3
ในภาษาของคน “ลาว”

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.3		ว.3	ว.5
3					
4	ว.2		ว.4		

ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1
ในภาษาของคน “ญ้อ”

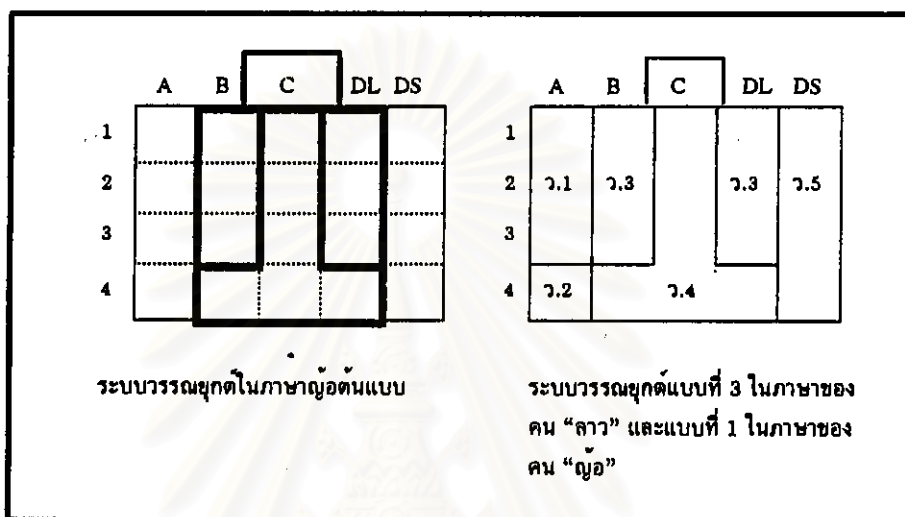
จากภาพที่ 31 จะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์แบบดังกล่าวทั้งในภาษาของคน “ลาว”
และคน “ญ้อ” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงที่เหมือนกันทุกประการได้แก่

ในแนวตั้ง :
วรรณยุกต์แถว A เป็นแบบ A 123-4
วรรณยุกต์แถว B เป็นแบบ B 123-4
วรรณยุกต์แถว C เป็นแบบ C 1234
วรรณยุกต์แถว DL เป็นแบบ DL 123-4
วรรณยุกต์แถว DS เป็นแบบ DS 1234

ในแนวนอน : มีการรวมเสียงระหว่างวรรณยุกต์แถว B, C และ DL แบบ
B4=C1234=DL4 และระหว่างแถว B กับ DL แบบ B123=DL123

นอกจากนี้ยังสามารถตั้งข้อสังเกตได้อีกว่าระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน
“ลาว” และคน “ญ้อ” ในภาพที่ 31 มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์
เหมือนภาษาญ้อต้นแบบ ดูภาพที่ 32 (หน้า 113)

ภาพที่ 32 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ของภาษาญ้อต้นแบบกับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ในภาษาของคน “ลาว” และแบบที่ 1 ในภาษาของคน “ญ้อ”

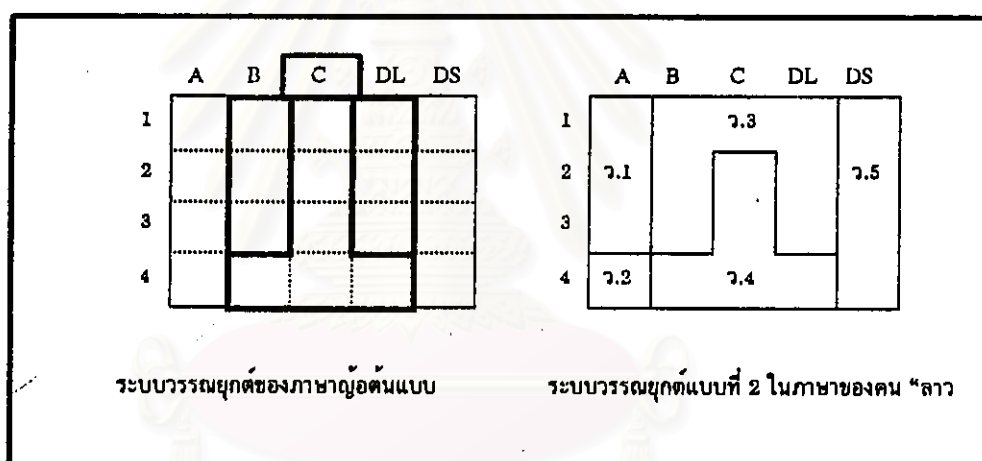
จากภาพที่ 32 จะเห็นว่า ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” ดังกล่าวเหมือนกับภาษาญ้อต้นแบบทุกประการได้แก่ มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B กับ DL แบบ B123=DL123 และระหว่างแถว B, C และ DL แบบ B4=C234=DL4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.4.3.3 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 ในภาษาของคน “ลาว” และ ภาษาญ้อต้นแบบ

ตามที่กล่าวไว้ใน 4.4.3 ว่าระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” โดยสรุปแบ่งได้ 3 แบบ แบบที่ 1 และ 3 มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงเหมือนหรือคล้ายคลึงกับภาษาของคน “ญ้อ” ดังกล่าวมาแล้ว ในที่นี้เมื่อพิจารณาระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” แบบที่เหลือได้แก่ แบบที่ 2 จะเห็นว่า มีลักษณะการรวมเสียงแยกเสียงของวรรณยุกต์คล้ายคลึงกับภาษาญ้อต้นแบบ ดูภาพที่ 33

ภาพที่ 33 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 ในภาษาของคน “ลาว” กับ ระบบวรรณยุกต์ของภาษาญ้อต้นแบบ

จากภาพที่ 33 จะเห็นว่าระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 ในภาษาของคน “ลาว” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์คล้ายคลึงภาษาญ้อต้นแบบ ได้แก่ มีการรวมเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างแถว B กับ DL แบบ B123=DL123 แต่มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ใน C1 ด้วย ซึ่งแตกต่างจากภาษาญ้อต้นแบบ และยังมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว B, C และ DL แบบ B4=C234=DL4 ซึ่งเป็นลักษณะบ่งจำเพาะของภาษาญ้อต้นแบบนั่นเอง

จะเห็นว่าความแตกต่างของลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างภาษาของคน “ลาว” แบบดังกล่าวกับภาษาญ้อต้นแบบมีเพียงลักษณะเดียวเท่านั้นคือวรรณยุกต์แถว C แยกเสียงแบบ C 1-234 และวรรณยุกต์ใน C1 รวมเสียงกับ

วรรณยุกต์แถว B และ DL ดังกล่าวมาแล้ว จึงสามารถกล่าวได้ว่าระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 ในภาษาของคน “ลาว” เป็นระบบวรรณยุกต์ที่มีลักษณะบ่งจำเพาะของภาษาญ้อต้นแบบอย่างเห็นได้ชัด

จากการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ใน 4.4.1-4.4.3 สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า

ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” แตกต่างจากภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” อย่างสิ้นเชิง (ดู 4.4.1-4.4.2) ส่วนลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” นั้นมีความคล้ายคลึงกัน (ดู 4.4.3.1-4.4.3.3)

ดังนั้นเมื่อพิจารณาในแง่ของระบบวรรณยุกต์ สามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่า ในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม คน “ผู้ไท” เป็นกลุ่มชนที่มีลักษณะทางภาษาแตกต่างแยกเด็ดขาดจากคน “ลาว” และคน “ญ้อ” ส่วนคน “ลาว” และคน “ญ้อ” นั้นถึงแม้จะมีชื่อเรียกกลุ่มชนที่ต่างกันไปแต่กลับมีลักษณะทางภาษาที่คล้ายคลึงกันจนแยกไม่ออก จึงน่าสนใจที่จะมีการศึกษาต่อไปว่าเกิดอะไรขึ้นกับภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” กลุ่มดังกล่าว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.5 ที่อยู่อาศัยของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ตามบริเวณต่างๆในทางเหนือของอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

หลังจากที่เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” แล้วพบว่า คน “ผู้ไท” มีลักษณะทางภาษาที่แตกต่างจากภาษาของคน “ลาว” และคน “ญ้อ” อย่างเห็นได้ชัด ส่วนคน “ลาว” และคน “ญ้อ” นั้นมีลักษณะทางภาษาที่แยกจากกันไม่ได้ จึงน่าสนใจที่จะพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนและการกระจายของคนแต่ละกลุ่มชนดังกล่าวว่าอาศัยอยู่บริเวณใดบ้าง เพื่อดูว่ากลุ่มชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงหรือห่างไกลกันมีระบบวรรณยุกต์ที่เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร จึงได้จัดทำแผนที่แสดงที่อยู่อาศัยของคนทั้งสามกลุ่มชนแจกแจงตามระบบวรรณยุกต์ (ดูภาพที่ 34 หน้า 117)

จากภาพที่ 34 สามารถแยกกล่าวเกี่ยวกับจำนวนผู้บอกภาษาในแต่ละกลุ่มชนที่มีระบบวรรณยุกต์แต่ละแบบดังนี้

ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” จำนวนผู้บอกภาษามีระบบวรรณยุกต์แต่ละแบบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ

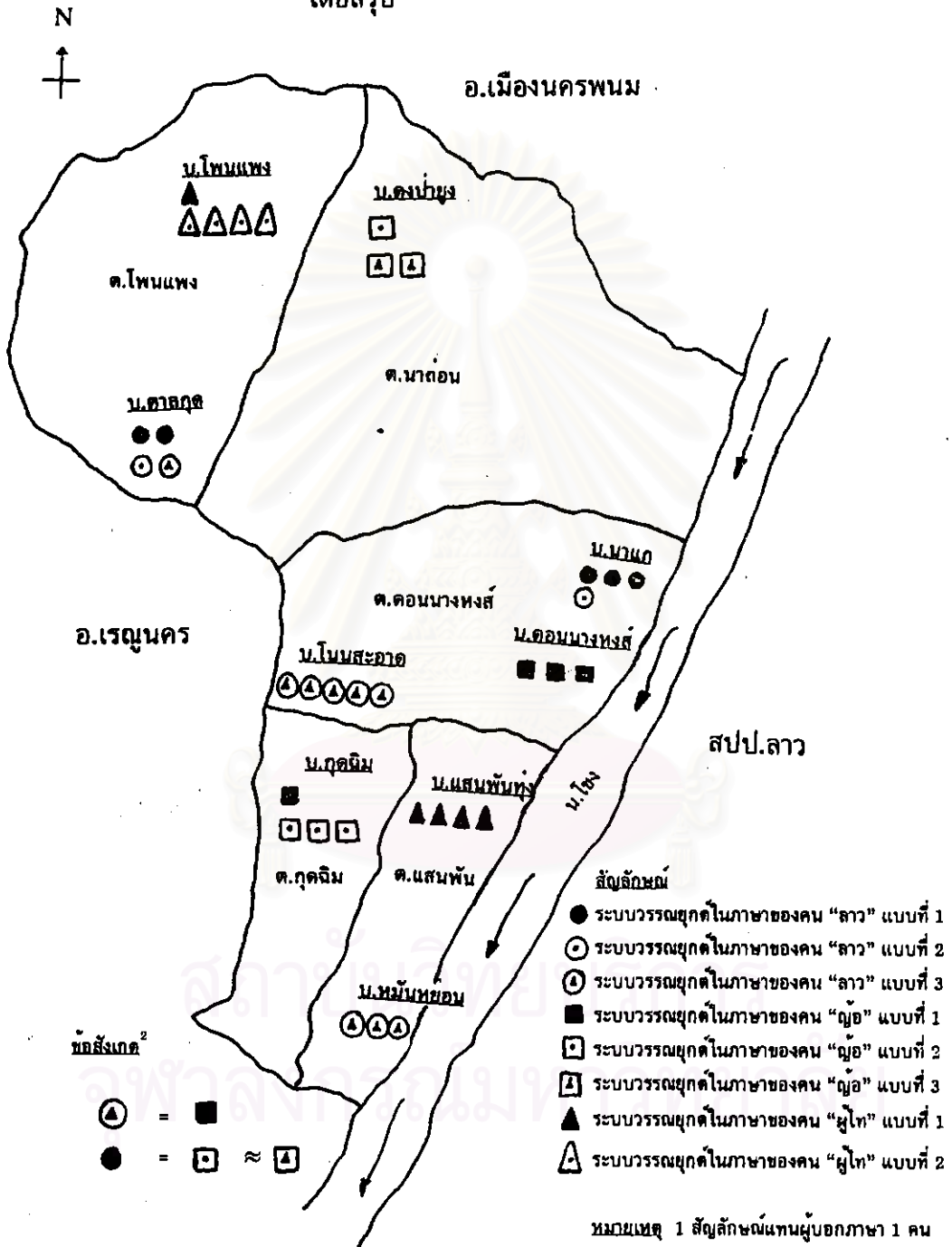
- แบบที่ 3 คน “ลาว” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 มีจำนวนมากที่สุดถึง 9 คน กระจายอยู่มากที่สุดในหมู่บ้านโนนสะอาด ตำบลดอนนางหงส์ จำนวน 5 คน รองลงมาคือ หมู่บ้านหมื่นหย่อน ตำบลแสนพัน จำนวน 3 คน และหมู่บ้านตาลกุด ตำบลโพนแพง จำนวน 1 คน

- แบบที่ 1 คน “ลาว” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 มีจำนวน 5 คน กระจายอยู่มากที่สุดในหมู่บ้านนาแก ตำบลดอนนางหงส์ จำนวน 3 คน และรองลงมาคือ หมู่บ้านตาลกุด ตำบลแสนพัน จำนวน 2 คน

- แบบที่ 2 คน “ลาว” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 มีจำนวน 2 คน กระจายอยู่ในหมู่บ้านตาลกุด ตำบลแสนพันและหมู่บ้านนาแก ตำบลดอนนางหงส์ หมู่บ้านละ 1 คน

ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” จำนวนผู้บอกภาษามีระบบวรรณยุกต์แต่ละแบบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ

ภาพที่ 34 แผนที่แสดงที่อยู่อาศัยของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท”
 ในอำเภอชาติพนม จังหวัดนครพนม แจกแจงตามระบบวรรณยุกต์
 โดยสรุป

- แบบที่ 1 และแบบที่ 2 คน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 และแบบที่ 2 มีจำนวนแบบละ 4 คนเท่ากัน โดยคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 กระจายอยู่มากที่สุดในหมู่บ้านดอนนางหงส์ ตำบลดอนนางหงส์ จำนวน 3 คน รองลงมาคือ หมู่บ้านกุดฉิม ตำบลกุดฉิม จำนวน 1 คน ส่วนคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 กระจายอยู่มากที่สุดในหมู่บ้านกุดฉิม ตำบลกุดฉิม จำนวน 3 คน และรองลงมาคือ หมู่บ้านดงป่ายาง ตำบลนาถ่อน จำนวน 1 คน

- แบบที่ 3 คน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 มีจำนวน 2 คน และทั้งสองคนอยู่ในหมู่บ้านดงป่ายาง ตำบลนาถ่อน

ระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไท” จำนวนผู้บอกภาษามีระบบวรรณยุกต์แต่ละแบบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ

- แบบที่ 1 คน “ผู้ไท” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 มีจำนวน 5 คน กระจายอยู่มากที่สุดในหมู่บ้านแสนพันทุ่ง ตำบลแสนพัน จำนวน 4 คน รองลงมาคือ หมู่บ้านโพนแพง ตำบลโพนแพง จำนวน 1 คน

- แบบที่ 2 คน “ผู้ไท” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 มีจำนวน 4 คน และทุกคนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านโพนแพง ตำบลโพนแพง

สรุป

เมื่อเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ประกอบกับการกระจายของคนทั้ง 3 กลุ่มชนแล้ว สามารถกล่าวได้ว่า คน “ผู้ไท” นั้นถึงแม้จะอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่อยู่ใกล้กับคน “ลาว” และคน “ญ้อ” และมีการติดต่อไปมาหาสู่กันได้สะดวก แต่คน “ผู้ไท” เป็นกลุ่มชนที่มีลักษณะทางภาษาแยกจากกลุ่มชนอื่นอย่างเห็นได้ชัด และจัดว่าเป็นกลุ่มชนที่ยังรักษาลักษณะทางภาษาของตนไว้เป็นอย่างดี เพราะมีระบบวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะของภาษาผู้ไทต้นแบบอยู่ครบทุกประการ (ดูระบบวรรณยุกต์ของภาษาผู้ไทต้นแบบในภาพที่ 11 หน้า 63)

ส่วนคน “ลาว” และคน “ญ้อ” นั้นนอกจากจะพบว่าทั้งสองกลุ่มชนมีลักษณะทางภาษาที่แยกจากกันไม่ได้แล้ว (ดู 4.4.3.1-4.4.3.3) ยังพบว่าคน “ลาว” และคน “ญ้อ” ที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน มีการติดต่อไปมาหาสู่กันได้สะดวกนั้น มีระบบวรรณยุกต์แบบเดียวกันได้แก่ คน “ลาว” ในหมู่บ้านโนนสะอาด ตำบลดอนนางหงส์กับคน “ญ้อ” ในหมู่บ้านดอนนางหงส์ ตำบลดอนนางหงส์ นอกจากนี้ยังมีกรณีของคน

“ลาว” และคน “ญ้อ” ที่ไม่ได้อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน แต่กลับมีระบบวรรณยุกต์แบบเดียวกัน นั่นคือ คน “ลาว” ในหมู่บ้านนาแก ตำบลดอนนางหงส์จำนวน 3 คนมีระบบวรรณยุกต์แบบเดียวกับคน “ญ้อ” ในหมู่บ้านกุดฉิม ตำบลกุดฉิม จึงนับเป็นกรณีที่น่าสนใจในแง่ที่ว่าอาจมีการปะปนภาษาของภาษาถิ่นตระกูลเดียวกันเกิดขึ้น จึงทำให้เกิดการกลมกลืนกันของลักษณะทางภาษา หรือน่าสนใจในแง่ที่ว่าลักษณะทางภาษาที่กลมกลืนกันของคน “ลาว” กับคน “ญ้อ” อาจเป็นลักษณะที่มีมาแต่อดีต ไม่ได้เป็นลักษณะที่เกิดจากการปะปนภาษาก็อาจเป็นได้ กรณีต่างๆดังกล่าวคงต้องมีการศึกษากันต่อไป

ส่วนกรณีที่น่าสนใจว่าลักษณะทางภาษาที่กลมกลืนกันของคน “ลาว” กับคน “ญ้อ” ดังกล่าว อาจเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษาไทยถิ่นกลางหรือไม่นั้น มีความเป็นไปได้น้อยมาก เพราะผู้บอกภาษาทุกคนในงานวิจัยนี้ล้วนแต่มีคุณสมบัติทั้งเรื่องเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพที่ไม่มีโอกาสใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง แต่ใช้ภาษาพูดของตนเองในการติดต่อสื่อสารกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ลักษณะทางภาษาที่กลมกลืนกันของคนทั้ง 2 กลุ่มชนนี้ไม่ใช่ลักษณะที่ถูกอิทธิพลของภาษาไทยถิ่นกลางแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาในเรื่องของความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันระหว่างภาษาลาว ภาษาญ้อ และภาษาผู้ไท ตามที่เคยมีนักภาษาศาสตร์กล่าวไว้ ได้แก่ บราวน์ (Brown, 1965) ได้จัดให้ภาษาลาวและภาษาญ้อมีความสัมพันธ์กันมากกว่ากับภาษาผู้ไท แตกต่างจากแชมเบอร์เลน (Chamberlain, 1996 unpublished) ซึ่งได้จัดให้ภาษาญ้อและภาษาผู้ไทมีความสัมพันธ์กันมากกว่ากับภาษาลาว (ดู 2.3 หน้า 25) จากผลการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ในงานวิจัยนี้ที่พบว่า คน “ผู้ไท” มีระบบวรรณยุกต์แตกต่างออกไปอย่างเห็นได้ชัด ส่วนคน “ลาว” และคน “ญ้อ” มีระบบวรรณยุกต์ที่กลมกลืนกันนั้น แสดงให้เห็นว่าภาษาของคน “ลาว” และภาษาของคน “ญ้อ” มีความสัมพันธ์กันมากกว่ากับภาษาของคน “ผู้ไท” ซึ่งเป็นผลการวิจัยที่สอดคล้องกับสิ่งที่บราวน์เสนอไว้ แต่ขัดแย้งกับแชมเบอร์เลน

อย่างไรก็ตาม ทั้งเรื่องของการมีอิทธิพลต่อกันระหว่างภาษา หรือเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยถิ่น ยังคงเป็นเรื่องที่ต้องมีการศึกษาอย่างละเอียดลึกซึ้งต่อไป